

صحنه‌ی اول: شیوا

[در یکی از اتاق‌های خواب آهسته باز می‌شود. شیوا با احتیاط و ترس وارد صحنه

می‌شود.]

شیوا: [از دم در] کسی اینجا نیست؟

[شتابان به سوی تلفن می‌رود. شماره‌ای می‌گیرد. صدای یک زن از آنسوی خط

شنیده می‌شود. این صدا به وضوح از باندهای صدای صحنه شنیده می‌شود.]

صدای زن: الو، بفرمایید.

شیوا: لطفاً گوشی رو بدین به آقای ارشیا.

صدای زن: اشتباه گرفتین.

[شیوا دوباره شماره می‌گیرد.]

صدای همان زن: الو، بفرمایید.

شیوا: روزنامه ایران امروز؟

زن: بله.

شیوا: می‌خواستم با آقای ارشیا صحبت کنم.

زن: شما با کدام بخش کار دارین خانوم؟

شیوا: اتاق سردبیر.

زن: اینجا اتاق سردبیر ئه. ولی ما اینجا آقای ارشیا نداریم.

شیوا: آقای ارشیا سردبیر روزنامه ست.

زن: سردبیر روزنامه آقای ارشیا نیست. ما اصلا توی این بخش شخصی به نام

ارشیا نداریم..

شیوا: گوشی رو بدین به سردبیر لطفاً.

صدای زن: شما بالاخره با آقای ارشیا کار دارین یا با سردبیر روزنامه؟

شیوا: با آقای ایرج ارشیا، سردبیر روزنامه.

صدای زن: آقای ارشیا سردبیر این روزنامه نیست خانوم.

شیوا: لطفاً زود تلفن رو وصل کنید به اتاق سردبیر.

صدای زن: الان وقت ندارند صحبت کنند. اگه پیغامی دارین بفرمایید.

شیوا: من همسرش هستم. تلفن رو وصل کنید به اتاقش.

صدای زن: [با خنده] یه چاخانی بگین که بشه باور کرد خانم. من صدای همسر سردبیر رو می‌شناسم.

شیوا: [با خشم] اسم شما چی ؟

صدای زن: چه کار به اسم من دارین؟

شیوا: گوشی رو بدین به خانم مرزبان.

صدای زن: خانم مرزبان دیگه کی ؟

شیوا: گوشی رو بدین به منشی سردبیر.

صدای زن: [با خنده] گفتم که، منشی سردبیر منم خانم.

شیوا: شما از کی منشی سردبیر هستین؟

صدای زن: من بیشتر از این وقت ندارم با شما سر و کله بزنم.

شیوا: این تلفن لعنتی رو وصل کن به اتاق شوهرم، من به کمک احتیاج دارم.

3 یک دقیقه سکوت

محمد یعقوبی

صدای زن: ببین خانم، شما الان تلفن روزنامه رو بی‌جهت اشغال کردین. من منشی

سردبیرم که الان باهاتون صحبت می‌کنم و دارم به‌تون می‌گم شوهر شما آقای

ارشیا سردبیر این روزنامه نیست.

شیوا: از کی؟

صدای زن: من چه می‌دونم از کی.

[صدای گذاشتن گوشی از آن سو. شیوا درمانده گوشی را می‌گذارد. دوباره شماره

می‌گیرد.]

صدای یک مرد: الو؟

شیوا: الو. اطلاعات روزنامه‌ی ایران امروز؟

صدای مرد: بله.

شیوا: اسم سردبیر روزنامه چی ئه آقا؟

ص مرد: آقا بهزادی.

شیوا: از کی این آقا سردبیر شده؟

ص مرد: یکی دو سالی می‌شه.

شیوا: خدای من!

ص مرد: چی فرمودین؟

شیوا: آقا، من با آقا ایرج ارشیا کار دارم، اما نمی‌دونم توی کدوم بخش کار

می‌کنه؟

ص مرد: یه لحظه گوشی دست‌تون باشه.

[نور صحنه خاموش و بی‌درنگ روشن می‌شود.]

ص مرد: الو.

شیوا: الو.

ص مرد: ما اینجا آقای ارشیا نداریم.

شیوا: مطمئنید؟

ص مرد: جزو کارکنان ثابت اینجا نیست.

شیوا: خدای من!

ص مرد: چی گفتین خانوم؟

شیوا: سردبیر این روزنامه بود.

ص مرد: به هر حال الان اسم شون توی لیست کارکنان ثابت اینجا نیست.

شیوا: خدای من.

ص مرد: امری نیست؟... الو؟

[شیوا به سرعت شماره‌ای دیگر می‌گیرد.]

صدای یک زن: الو.

شیوا: ببخشید، انگار اشتباه گرفته‌م، [دباره شماره می‌گیرد.]

صدای همان زن: الو.

شیوا: ببخشید، منزل آقای خرسند؟

صدای زن: نه خانم، اشتباه گرفتید.

شیوا: ببخشید. [باز هم شماره می‌گیرد.]

صدای همان زن: الو.

شیوا: ببخشید، من شماره 651440 رو می‌گیرم اما هر بار اشتباه می‌افته.

صدای زن: شما شماره رو درست گرفتین؟ با کی کار دارین؟

شیوا: با برادرم. این شماره‌ی تلفن برادرم ئ.

صدای زن: شما؟

شیوا: من شیوا هستم.

صدای زن: شماره رو به شما اشتباه دادند.

شیوا: [شمرده می‌گوید] شماره‌ی 651440 ؟

صدای زن: بله. شاید هم برادر شما قبل از ما این‌جا زندگی می‌کرده، نمی‌دونم.

شیوا: شما از کی این‌جا زندگی می‌کنید؟

صدای زن: هفت هشت ماه می‌شه.

شیوا: فکر کنم اشتباهی شده خانم. من شماره 651440 رو می‌گیرم.

صدای زن: اصلاً شما شماره رو اشتباه نمی‌گیری خانم. این شماره همین‌جا است.

651440 شماره همین‌جا است. اما منزل برادرتون نیست. گوش کن خانم، من

مریضم، اعصاب هم ندارم. نمی‌خوام باز هم این‌جا زنگ بزنی و ...

شیوا: من واقعاً عذر می‌خوام. به‌خدا قصد مزاحمت ندارم. آخه، این شماره تلفن

برادرم ئ. به‌خدا من همین دیروز با این شماره با برادرم حرف زدم.

صدای زن: خانم، چند بار بگم این‌جا منزل برادرتون نیست.

شیوا: ببخشید.

[زن گوشی را می‌گذارد. شیوا حیران و درمانده گوشی را می‌گذارد. بسیار ترسیده

است. شیوا با تعجب به سکه‌ها و چند اسکناسی که روی میز است نگاه می‌کند

و روزنامه‌ای را که روی میز پهن است ورق می‌زند. کاملاً گیج و حیران است.

شماره‌ای می‌گیرد. [

صدای یک مرد: الو؟

شیوا: ببخشید آقا الان چه سالی ئه؟

صدای مرد: بله؟

شیوا: ممکن ئه به من بگید الان چه سالی ئه؟

صدای مرد: نرگس تویی، پدرسوخته؟

شیوا: نه، آقا. من همین‌جوری شماره رو گرفتم و الان حتی یادم نیست چه شماره‌ای

بود. می‌خواستم بدانم الان چه سالی ئه؟

صدای مرد: تو دلت می‌خواه چه سالی باشه عزیزم؟ هر چی تو بگی.

شیوا: آقا، خواهش می‌کنم بهم بگو الان چه سالی ئه.

صدای مرد: سال 59

شیوا: واقعاً؟

صدای مرد: ما رو گرفتی جیگر؟ خوشمزه‌گی بس ئه دیگه. من نشنناختم.

[صدای چرخش کلید از در. شیوا گوشی را می‌گذارد. جمشید می‌آید تو.]

جمشید: به! به! شیوا خانوم!

شیوا: تو کی هستی؟ جلو نیا!

جمشید: اسمم جمشید ئه، اما همه صدام می‌کنند جیمی.

[جیمی به سوی او می‌رود.]

شیوا: جلو نیا. [جیمی همچنان دارد به او نزدیک می‌شود.] گفتم جلو نیا.

[جمشید نعره‌ای می‌زند و شیوا از ترس جیغ می‌کشد. صحنه خاموش می‌شود]

| در تاریکی صحنه صدای یک فیلم سینمایی شنیده می‌شود. نور صحنه روشن
| می‌شود. |

صحنه: جیمی

[صدای همان فیلم ادامه دارد. شیرین از تلویزیون آن فیلم را تماشا می‌کند. جیمی
دارد کتابی می‌خواند.]

جمشید: [با فریادی حاکی از هیجان] من آدم جذابی هستم.

شیرین: خفه شو جیمی. ترسیدم.

جمشید: اینهاش، این تو نوشته پشه‌ها فقط آدم‌های جذاب رو نیش می‌زنند. [از
کتاب می‌خواند.] دیوید باتلر حشره شناس دانشگاه فلوریدا اعلام کرد: پشه
تصادفا بر روی بدن انسان نمی‌نشیند بلکه قربانی خود را انتخاب می‌کند.]
می‌بیند که شیرین دارد تلویزیون تماشا می‌کند و به خواندن او توجه ندارد.
خطاب به دیوار یا شیئی دیگر به صدای بلندتر به خواندن ادامه می‌دهد. [پشه
به کمک بوی بدن انسان، افراد جذاب را از افراد غیرجذاب تشخیص می‌دهد و
بدین ترتیب لذیذترین طعمه را انتخاب ...

شیرین: تمومش کن دیگه جیمی، من دارم تلویزیون تماشا کنم.

جیمی: همین‌جور که داری فیلم تماشا می‌کنی گوش بده.

شیرین: نمی‌تونم در آن واحد دو کار بکنم.

جیمی: چرا نمی‌تونی؟ مثل این‌که من بگم چون فرمان ماشین دستم ئه، نمی‌تونم

دنده عوض کنم، نمی‌تونم با مسافرها حرف بزنم.

شیرین: جیمی، می‌شه لطفاً بذاری این فیلم رو تماشا کنم. من می‌دونم که تو آدم

جدابی هستی عزیزم.

[جیمی گوشی تلفن را بر می‌دارد و شماره‌ای می‌گیرد.]

یک مرد: الو؟

جیمی: کوفت!

[تلفن را قطع می‌کند و شماره‌ای دیگر می‌گیرد.]

مردی دیگر: الو، بفرمایید.

جیمی: برو بابا تو هم!

[تلفن را قطع می‌کند و شماره‌ای دیگر می‌گیرد.]

یک زن: الو؟

جیمی: الو، سلام.

زن: سلام، بفرمایید.

جیمی: حال شما خوب ئه؟

زن: متشرکرم. شما؟

جیمی: اسمم جمشید ئه، اما همه صدام می‌زنند جیمی.

زن: با کی کار دارین؟

جیمی: ببخشید. می خواستم یه سوالی از شما بکنم.

زن: بفرمایید.

جیمی: متشرکرم. می خواستم بدونم پشهها شما رو نیش می زنند؟

زن: مزاحم نشین آقا؟

جیمی: به خدا من مزاحم نیستم خانم. [شیرین به طرف جیمی می رود] من الان دارم یه کتابی می خونم به اسم درباره حشرات نوشته‌ی دیوید باتلر. توی این کتاب صفحه‌ی پنج نوشته شده پشهها فقط آدمهای جذاب رو نیش می زنند.
حالا سوال من این ئه که پشهها شما رو هم نیش می زنند؟

زن: آره، خیلی نیش می زنند. شما رو...؟

[شیرین گوشی را می گیرد و گوش می دهد. گوشی را می گزارد روی تلفن.]

شیرین: این زنیکه کی بود تو بهش زنگ زدی؟

جیمی: من چه می دونم کی بود.

شیرین: داری بهم دروغ می گی جیمی.

جیمی: ازت نمی ترسم که بخوام بهت دروغ بگم.

شیرین: دیگه این کار رو نکن جیمی. من ناراحت می شم.

جیمی: فکر می کنی من ناراحت نمی شم که تو تلویزیون رو به من ترجیح می دی و به حرف من گوش نمی دی؟

شیرین: خیلی خب، بخون برام.

جمشید: [از کتاب می خواند.] دیوید باتلر حشره شناس دانشگاه فلوریدا...

شیرین: این‌ها رو که قبل خوندی جیمی.

جیمی: اعلام کرد: پشه تصادفا بر روی بدن انسان نمی‌نشیند بلکه قربانی خود را انتخاب می‌کند. پشه به کمک بوی بدن انسان، افراد جذاب را | با دست به خود اشاره می‌کند | از افراد غیرجذاب | با دست به شیرین اشاره می‌کند.
تشخیص می‌دهد و بدین ترتیب لذیذترین طعمه را انتخاب می‌کند. این حشره به سراغ افرادی می‌رود که سرشار از کلسترول و ویتامین ب هستند، یعنی من. این حشره می‌تواند از فاصله چهل مایلی بوی خوش انسان جذاب یعنی من رو تشخیص بدهد. هنگام بازدم، دی‌اکسید کربن و سایر گازهای بودار از بدن انسان در هوا پراکنده می‌شود. این بوی اشتها انگیز یعنی من به پشه خبر می‌دهد که غذای لذیذی در آن حوالی هست. [برای خود تندخوانی می‌کند و به شکل نامفهومی چند جمله بعدی را می‌خواند.]

شیرین: تموم شد عزیزم؟

جیمی: نه، ادامه داره. اما تو انگار دلت می‌خواه تلویزیون تماشا کنی.
شیرین: نه، این فیلم رو که از دست دادم. بخون. ولی امروز من رو باید ببری سینما.
جیمی: رو چشم.

شیرین: خب، بخون.

جیمی: [از کتاب می‌خواند.] فقط پشه‌های ماده روی بدن انسان می‌نشینند و نیش می‌زنند. پشه‌های ماده در دوران بارداری خود برای مکیدن خون روی بدن انسان می‌نشینند. گوش می‌دی؟ نوشته پشه‌های ماده نیش می‌زنند. نر جماعت

معرفت دارند خانوم. معرفت دارند. مطمئن بودم پشههای نر همچین کاری

نمی‌کنند.

شیرین: پس پشههای نر چه کار می‌کنند؟

جیمی: پرواز می‌کنند.

[نور صحنه کلیدی خاموش و صدای فیلم هم قطع می‌شود. لحظه‌ای بعد نور

صحنه روشن می‌شود.]

جمشید: [از روزنامه می‌خواند.] چه‌گونه فولاد آب‌دیده شد.

شیرین: کدام سینما؟

جمشید: ریولی و شهر تماشا.

شیرین: دیگه.

جمشید: بوفالوی سفید. با شرکت چارلز برونсон. سینما نیاگارا.

شیرین: دیگه.

جمشید: بریم تماشای یه فیلم کمدی. شش ژاندارم فضول‌باشی با شرکت لویی

دو فونس. [از روزنامه می‌خواند:] فیلمی خنده‌دار برای همه‌ی خانواده‌های

محترم که اگر ده بار آن را ببینند باز کم است. سینما شهر قشنگ.

شیرین: [همزمان با جیمی که دارد از روزنامه می‌خواند:] نه. نه جیمی. بقیه‌ش رو

بخون. گفتم نه جیمی.

جمشید: به من می‌گن غیرتی با شرکت فرانکو نرو. سینما شهر فرنگ.

شیرین: نه.

جمشید: شب روی شیلی.

شیرین : کجا؟

جمشید : ولگرد و خشن با شرکت ژان پل ...

شیرین: شب روی شیلی کدوم سینما بود؟

جمشید: دیانا

شیرین: همین رو بريم ببینيم.

جمشید: من حوصله فیلم‌های سیاسی رو ندارم. امکان نداره بیام برای تماشای این

فیلم.

شیرین: خواهش می‌کنم جیمی.

جمشید: حالا که این‌قدر خواهش می‌کنی، باشه.

[نور صحنه خاموش و اندکی بعد روشن می‌شود .]

صدای مرد: تو دلت می‌خواد چه سالی باشه عزیزم؟ هر چی تو بگی.

شیوا: آقا، خواهش می‌کنم بهم بگو الان چه سالی ئه.

صدای مرد: سال 59

شیوا: واقعا؟

صدای مرد: ما رو گرفتی جیگر؟ خوشمزه‌گی بس ئه دیگه. من نشناختم.

[نور صحنه خاموش و اندکی بعد روشن می‌شود .]

[صدای چرخش کلید از در. شیوا گوشی را می‌گذارد. جمشید می‌آید تو.]

جمشید: به! به! شیوا خانوم!

شیوا: تو کی هستی؟ جلو نیا!

جمشید: اسمم جمشید ئه، اما همه صدام می‌کنند جیمی.

[جیمی به سوی او می‌رود.]

شیوا: جلو نیا. [جیمی همچنان دارد به او نزدیک می‌شود.] گفتم جلو نیا.

[جمشید نعره‌ای می‌زند و شیوا از ترس جیغ می‌کشد. شیرین و شیدا سراسیمه

خود را به آستانه در می‌رسانند.]

شیرین: [از خوشحالی فریاد می‌زند.] شیوا!

شیدا: شیوا، عزیزم!

صحنه: هستی

هستی: سهراب!

سهراب: [از بیرون] بله.

هستی: بیا دیگه. دوربین آماده ضبط ئه.

سهراب: نمی‌شه من نباشم.

هستی: اه! من می‌خوام تو رو معرفی کنم. بیا.

سهراب: خیلی خب. او مدم.

[هستی دکمه ضبط دوربین هندی‌کم را فشار می‌دهد و می‌رود روبه‌روی دوربین

می‌نشیند.]

هستی: سلام مامان. نامه‌ت رو خوندم. خیلی خوشحالم که می‌شنوم به اونجا

عادت کرده‌ای. از این به بعد هر از گاه فیلم می‌فرستم براتون از وضعیت خودم.

خوشحالم که دیگه مجبور نیستم برآتون نامه بنویسم. این کار خیلی بهتر از نامه نوشتتن ئه. من این جوری راحتترم. اول بذار شما رو از کنجکاوی دربیارم و این آقای با شخصیتی رو که کنارم نشسته معرفی کنم. سهراب یکتا شوهرم. بله. بله. من باز هم ازدواج کردم. بیشتر از یک ماه ئه که با هم ازدواج کردہ‌ایم. حالا سهراب خودش با شما حرف می‌زنه.

سهراب: سلام. من... خب، من نمی‌دونم چی بگم. به هر حال... ما با هم ازدواج کردیم. خیلی دلم می‌خواهد ببینم تون و ... هستی: شغلت رو بگو عزیزم. سهراب نویسنده ست مامان.

سهراب: من برخلاف هستی ترجیح می‌دم برآتون نامه بنویسم. دیگه نمی‌دونم چی باید بگم.

هستی: خیلی خوب مامان، یه سورپریز دیگه هم دارم برات. سهراب جان می‌ری بیاری‌ش. [سهراب از صحنه بیرون می‌رود.] مامان، هیچ لزومی نداره نگران من باشی. به خدا من خوشحالم. خوش‌بختم. من مطمئنم که دلت می‌خواهد ببینی توی چه جور خونه‌ای زندگی می‌کنم. به موقعش من دوربین رو برمی‌دارم می‌برم به همه‌ی اتاق‌ها که وضع خونه زندگی‌مون رو ببینی. [سهراب همراه کودکی یک تا دو ساله وارد صحنه می‌شود.] سلام! سلام! مامان بزرگ! سلام مامان بزرگ. سلام. می‌بینی چه قدر ناز ئه مامان؟ عروسک من ئه. این خانوم کوچولو دختر سهراب ئه از همسر قبلی‌ش که متاسفانه بیمار شد و فوت کرد. دیگه لزومی نداره من بچه به دنیا بیارم. خودت می‌دونی که چه قدر می‌ترسم. خوش‌بختانه سهراب هم از من بچه نمی‌خواهد. اسم شناسنامه‌ای این دخترخانوم خوشگل نسرین ئه

ولی ما می‌خوایم توی خونه صداش کنیم دنیا. آخه اگه بچه‌ای به دنیا می‌آوردم،
 تصمیم داشتم اسمش رو بذارم دنیا. خب، می‌رسیم به خونه. عزیزم، با مامان
 بزرگ بای‌بای کن. بای‌بای! بای‌بای مامان بزرگ! بای‌بای! مامان، من یه آهنگ
 آماده کردهم که می‌ذارم گوش کنی. همین‌جور که داری اتاق‌ها رو تماشا می‌کنی،
 به این آهنگ هم گوش بده. یه آهنگ مخصوص شما. ضبط رو روشن می‌کنی
 سهراب؟ [سهراب ضبط را روشن می‌کند. هستی هندی کم را در دست می‌گیرد که
 اتاق‌ها را نشان بدهد. نور صحنه خاموش می‌شود. در تاریکی صحنه فیلم کوتاهی
 از خانه‌ی سهراب روی دیوار ته صحنه پخش می‌شود.]

صحنه: 1359

سهراب: هستی، تو وقتی به سال 59 فکر می‌کنی، اولین چیزی که یادت می‌آد چی ؟
 مثلا من درگیری‌های خیابانی و بمبگذاری و اعدام یادم می‌آد. خب، تو اولین
 چیزی که یادت می‌آد چی ؟ وقتی یکی می‌گه سال 59 اولین چیزی که یادت
 می‌آد چی ؟

هستی: حجاب. فکرش رو بکن. تا قبل از سال 59 خیلی از زن‌ها بدون روسربی و
 حجاب بودند. همه‌ی ما بدون روسربی می‌رفتیم مدرسه. من تا مدتی نمی‌فهمیدم
 چرا همه چیز عوض شد. نمی‌فهمیدم چه طور ناگهان همه‌ی زن‌ها پذیرفتند حجاب
 داشته باشند.

سهراب: من یادم ئه اولین باری که مادرم با حجاب از سر کار برگشت خونه، من واقعا

در نگاه اول نشناختم. فکر کردم یه زن غریبه او مده توی خونه.

هستی: من هم هیچ وقت یادم نمی‌رمه اولین باری که خانم معلم ادبیات فارسی‌مون با

روسری او مد مدرسه. این خانم فقط و فقط مینی‌ژوپ می‌پوشید. هیچ وقت از

مینی‌ژوپ بلندتر چیزی نمی‌پوشید. تا این‌که بالاخره یه روز با حجاب او مد مدرسه،

من داشتم از تعجب شاخ درمی‌آوردم.

سهراب: آره، یادم ئه برای من هم عجیب بود. همون زن‌هایی که می‌دیدیم همیشه با سر

و وضع لخت می‌اومن بیرون، از یکی دو ماه بعدش با حجاب می‌دیدیم‌شون. خب،

دیگه چی یادت می‌آد از سال 59

هستی: یه سری اسمای یادم می‌آد و یه سری کلمه.

سهراب: مثل؟

هستی: مستضعف.

سهراب: خب، دیگه؟

هستی: استکبار.

سهراب: یه وقتی بذار هر چی از سال 59 یادت می‌آد برام بنویس.

هستی: داری نمایش‌نامه‌ی جدیدی می‌نویسی؟

سهراب: آره.

هستی: من هم تو ش بازی دارم؟

سهراب: آره.

هستی: چند تا نقش زن داره؟

سهراب: سه تا.

هستی: اسمش چی ؟

سهراب: خدا حافظ تا نمی‌دانم چه وقت.^۱

[نور می‌رود و می‌آید. هستی از روی کاغذی می‌خواند.]

هستی: بخونم؟

سهراب: بخون.

هستی: امپریالیسم. استکبار جهانی. امام خمینی. آیت‌الله طالقانی. شریعتی. بازرگان.

بنی‌صدر. منتظری. مسعود رجوی. بسم الله القاسم الجبارین. شروع جنگ.

چریک‌های فدایی خلق. پاکسازی. اعدام. انتقام‌های شخصی. یادم ئه یکی از

همسایه‌های ما که ارتشی بود توی اون شلوغ‌پلوغی‌ها که هر کی اسلحه داشت،

یکی که باهاش دشمنی داشت، او مد زنگ خونه‌ش رو زد، این ارتشی بدخت او مد

در رو باز کرد، یارو با اسلحه تق زد کشتش. اگه یادت باشه انقلابی بودن یه

جورایی مد بود. همه حرف‌های سیاسی می‌زندن. یادم ئه دیوار اتاق برادرم پر از

عکس خواننده‌ها بود. اما همین‌که انقلاب شد، همه‌ی اون عکس‌ها رو انداخت دور و

جاشون عکس شهدا و انقلابیون زخمی رو چسبوند. یادم ئه که من از دیدن اون

عکس‌ها حالم بد شده بود. همه شون با سر و صورت خونین و لت و پار. اون

روزها هر جا می‌رفتی این عکس‌ها رو می‌دیدی. روی دیوار کوچه و خیابون، توی

---

^۱ در اجرای این نمایش به کارگردانی محمد یعقوبی قطعه‌ی بالا به صورت فیلم در تاریکی صحنه پخش می‌شد و صدای ضبط شده‌ی هستی و سهراب روی تصویر دور تند از سهراب به گوش می‌رسید. دور فیلم در آغاز معمولی و سپس تند می‌شد. در این تصویر سهراب سرگرم نوشتن بود و دوربین هندی‌کم هستی دزدکی از او فیلم می‌گرفت تا زمانی که سهراب متوجه دوربین می‌شد.

تابلوی مدرسه. خب، ادامه‌ش: صادق خلخالی. سرقت مسلحانه از بانکها. عوض

شدن اسم خیابون‌ها و مدارس. عوض شدن پول. ملی شدن بانکها. صفحه‌ای

طولانی نفت. فیلم‌های پارتیزانی. روزنامه‌ی انقلاب اسلامی. چند تا هم شعار که

روی دیوار می‌نوشتند یادم او مد که نوشتم.

سهراب: بگو.

هستی: نان، مسکن، آزادی. لیست ساواکی‌ها را منتشر کنید. این هم الان یادم او مد که

روی دیوار با خط درشت نوشته بودند روزنامه‌ی مردم را بخوانید. یکی دیگه

زیرش نوشته بود: خواندیم، چرت بود. چند تا سرود هم یادم او مد که نوشتم.]

می‌خواند:] هوا دل‌پذیر شد گل از خاک بردمید/ پرستو به بازگشت زد نغمه‌ی امید.

برپاخیز از جا کن بنای خاک دشمن. دیو چو بیرون رود فرشته درآید.

سهراب: [می‌خواند:] ایران ایران ایران / رگبار مسلسل‌ها.

هستی: [همزمان با سهراب می‌خواند:] به لاله‌ی در خون خفته / شهید دست از جان

شسته.

صحنه: وقتی تو خواب بودی

جیمی: شاه دررفت ...

شیوا: بابا کجاست؟ زنگ زدم خونه‌ی شهرام ...

جیمی: الان حکومت دیگه سلطنتی نیست. جمهوری ئه. یعنی دیگه شاه نداریم. الان
رئیس حکومت یه آقای روحانی ئه.

شیدا: [هم زمان با دیالوگ بالای جیمی، بلا فاصله پس از پرسش شیوا] شهرام با زن و
بچه ش رفته امریکا. بابا رو هم با خودش برد. اه، جیمی می شه ساكت شی من
حروف رو بزنم؟

شیرین: بابا می خواست تو رو هم با خودش بیره، اما تو که بیدار نمی شدی بری
گذرنامه بگیری.

شیدا: امشب زنگ می زنیم امریکا خبرشون می کنیم که بیدار شده ای.
شیوا: ایرج کجاست؟

شیرین: یکی دو ساعت دیگه پیداش می شه.
شیوا: شما خیلی عوض شده اید.

شیدا: عزیزم سه سال از وقتی که تو آخرین بار ما رو دیدی می گذره.
جیمی: [بلا فاصله پس از این که شیوا می پرسد: ایرج کجاست؟] ولی کاش بیدار بودی
و می دیدی چه خبر بود. مردم ریخته بودند توی خیابون شعار می دادند مرگ بر
شاه. [خنده کنان:] شاه گریه ش گرفته بود.

شیرین: شهبانو فرح هم گریه ش گرفته بود.
جیمی: ولی شاه بود که یه مشت خاک ایران رو هم با خودش برد نه شهبانو فرح.
شیوا: خدای من! یعنی چه که من سه سال خوابیدم؟!
جیمی: خب، احتیاج به خواب داشتی دیگه. لابد کسر خواب داشتی.

شیدا: توی این سه سال خواب هم می‌دیدی شیوا؟

شیوا: چیزی یادم نمی‌آد.

شیرین: من خیلی وقت ئه که منتظر همچین روزی هستم که بیدار شی ببریمت بیرون.

اینقدر دلم می‌خواهد قیافه‌ت رو ببینم وقتی با تعجب به همه چیز نگاه می‌کنم.

جیمی تو رو خدا همین حالا ببریمش بیرون بگردونیم. خیلی دلم می‌خواهد قیافه‌ی

بهترزدهش رو ببینم. ببین عزیزم اصلاً تعجب نکن وقتی توی خیابون می‌بینی

همه‌ی زن‌ها حجاب دارند.

شیوا: برای چی همه حجاب دارند؟

جیمی: اه! انقلاب شده دیگه. در مشروب‌فروشی‌ها رو بسته‌اند. خواننده‌ها هم همه

دررفتند. هر کی می‌خواست بره یه مشت خاک ایران رو با خودش برد. همین ابی

هم یه مشت خاک با خودش برد. چیزی نمونه بود خاک مملکت تموم شه.

شیرین: [هم زمان با دیالوگ بالای جیمی] الان حکومت اسلامی ئه عزیزم. برای همین

دیگه هیچ زنی حق نداره بی‌حجاب بره بیرون. ابی که تو اون‌قدر دوستش داشتی

رفته امریکا. اگه الان برمی‌خیابون از تعجب شاخ درمی‌آری. اسم بیشتر خیابون‌ها

عوض شده. تنها یی نباید برعی جایی. ما رو می‌بری بیرون جیمی؟

شیوا: این‌جا خونه‌ی کی ئه؟

شیرین: خونه‌ی خودمون ئه. خونه ارزون شد، ما تونستیم این‌جا رو بخریم.

جیمی: [همزمان با دیالوگ بالای شیرین] صاحب این‌جا هم از اون‌هایی بود که یه

مشت خاک ایران رو برداشت و دررفت.

شیوا: [به شیدا] تو چه‌ت ئه شیدا؟

شیدا: خوشحالم که بیدار شده‌ای.

جیمی: شیوا.

[شیوا به سوی جیمی برمی‌گردد اما جیمی بی‌آن‌که حرفی بزند به او خیره شده است]

شیوا: بله؟

جیمی: همین‌جور بهم نگاه کن. می‌خوام سعی می‌کنم تشخیص بدhem شبیه چه جانوری هستی.

شیرین: جیمی، الان که موقع این حرف‌ها نیست.

جیمی: پشت قیافه‌ی هر آدم یه جانور پنهان ئه که شماها نمی‌تونین تشخیص بدین اما من که جانورشناسم، در جا تشخیص می‌دم.

شیرین: لااقل درست و حسابی بیوگرافی رو بگو. [جیمی همچنان به شیوا زل زده است] جیمی توی دانشگاه داشت جانورشناسی می‌خوند. انقلاب فرهنگی شد دانشگاه‌ها رو بستند.

جیمی: حالا هم دارم با ماشین مسافرکشی می‌کنم. خب مگه چی ئه؟

شیرین: کسی که چیزی نگفت.

جیمی: همین‌جور بهم نگاه کن.

شیرین: اول بگو خودت شبیه چه حیوانی هستی جیمی.

جیمی: الاغ. از یک نظر هم شبیه سگ. میان این دو تا حیوان در نوسانم.

صحنه: شیدا

[شیدا گوشی تلفن را برمی‌دارد و شماره‌ای می‌گیرد. یکی از آن سو گوشی را
برمی‌دارد.]

صدای ایرج: الو؟

شیدا: الو. سلام.

صدای ایرج: سلام. چه‌طوری؟

شیدا: می‌شه یه خواهشی ازت بکنم ایرج؟

صدای ایرج: جانم. بگو.

شیدا: یه مدتی برو خونه‌ی خواهرت زندگی کن.

صدای ایرج: چرا؟

شیدا: یه مدتی دلم می‌خواهدیگر رو نبینیم.

صدای ایرج: یعنی چه مدتی؟

شیدا: نمی‌دونم. یه ماه یا دو ماه.

صدای ایرج: تو حالت خوب ؟

شیدا: منظورت چی ؟

صدای ایرج: منظورم این ؟ که مطمئنی تصمیم درستی گرفته‌ای؟

شیدا: اگه دوست نداری بری، لازم نیست طعنه بزنی.

صدای ایرج: مگه من چی گفتم؟ من فقط ...

شیدا: اگه دلت نمی‌خواهد بگو نه. رک بگو دلم نمی‌خواهد.

صدای ایرج: می‌رم. تنها می‌ذارم.

شیدا: مرسى. خدا حافظ. [گوشی را می‌گذارد. در اتاق قدم می‌زند. سپس می‌رود

گوشی تلفن را برمی‌دارد. شماره‌ای می‌گیرد.]

صدای ایرج: الو؟

شیدا: الو، سلام.

صدای ایرج: سلام.

شیدا: چه خبرها؟

صدای ایرج: خبری ندارم.

شیدا: می‌تونم یه خواهشی ازت بکنم عزیزم؟

صدای ایرج: بگو.

شیدا: می‌شه یه مدتی بری خونه‌ی خواهرت زندگی کنی؟

صدای ایرج: تو حالت خوب نیست‌ها.

شیدا: منظورت چی ؟

صدای ایرج: منظورم همین ئه که گفتم. حالت خوب نیست.

شیدا: به جای طعنه زدن بگو نمی‌رم.

صدای ایرج: شیدا تو معلوم ئه چه‌ت ئه؟

شیدا: من دلم می‌خواهد یه مدت تنها باشم.

صدای ایرج: تو یه بار همه‌ی این‌ها رو بهم گفتی، ازم خواستی برم خونه‌ی خواهرم،

من هم گفتم باشه؟

شیدا: کی؟

صدای ایرج: دو دقیقه هم نمی‌شه.

شیدا: آها.

صدای ایرج: یعنی چی آها؟ تو واقعاً یادت نبود که بهم زنگ زده‌ای؟

شیدا: فکر کردم فقط خیال کردم که باهات حرف زدم. فکر نمی‌کردم واقعاً باهات حرف زده باشم.

صدای ایرج: خودت می‌دونی چی داری می‌گی؟

شیدا: من گاهی وقت‌ها این‌جوری می‌شم. یه کاری می‌کنم اما بعد مطمئن نیستم اون کار رو کردم یا این‌که خیال می‌کنم اون کار رو کردم. حرفی می‌زنم اما بعد مطمئن نیستم اون حرف رو زدم یا فقط خیال می‌کنم اون حرف رو زدم. یا حرفی نمی‌زنم ولی فکر می‌کنم اون حرف رو زدم.

صدای ایرج: تو ازم خواهش کردی برم خونه‌ی خواهرم، من هم گفتم باشه.

شیدا: مرسی. دوستت دارم.

صدای ایرج: حالا دیگه من نگران‌ت شدم. این اولین بار ئه که همچین رفتاری ازت می‌بینم. قبله بهم نگفته بودی این‌جور خیالاتی می‌شم.

شیدا: پیش نیومده بود. وقت‌هایی که عصبی هستم، این جوری می‌شم.

صدای ایرج: چرا عصبی هستی؟

شیدا: نمی‌تونم بگم.

صدای ایرج: من باید بدونم.

شیدا: باید؟ من نمی‌خوام تو بدونی.

صدای ایرج: این حرفت دیگه اذیت می‌کنه. چرا نمی‌خوای بدونم؟

شیدا: نمی‌تونم دلیلش رو بگم.

صدای ایرج: ولی من می‌خواه دلیلش رو بدونم.

شیدا: ایرج تو وقتی پیله می‌کنی واقعاً از دستت عصبانی می‌شم. خودت خوب می‌دونی چه رفتارهایی عصبانی می‌کنه اما باز هم اون جوری رفتار می‌کنی.
بعد می‌پرسی چرا عصبانی شدم؟ وقتی بهت می‌گم نمی‌تونم بگم، نمی‌خواه بگم.
دلم می‌خواهد من رو درک کنم.

صدای ایرج: چرا عصبانی هستی شیدا؟ بگو تمومش کن عزیزم.
شیدا: شیوا بیدار شده.

صحنه : نظم ناشناخته

شیرین: یه جوری می‌گی پیش او مد که انگار دو تا آدم نبودین. انگار داری درباره اتفاقی حرفی می‌زنی که بین دو تا حیوان افتاده که فصل جفت‌گیری‌شون رسیده بود و نمی‌تونستن خودشون رو کنترل کنن. انگار دو تا آدم نبودین که می‌تونستین فکر کنین و ببینین چه نسبتی با هم دارین.

شیدا: من فکر می‌کنم ما مثل دو تا آدم طبیعی رفتار کردیم. یک زن و مرد طبیعی که مدت‌ها توی یه خونه تنها بودیم، خب، یواش یواش به هم علاقه‌مند شدیم. در همچین وضعیتی طبیعی ئه که اتفاقی بین دو تا آدم طبیعی بیفته. من مدتی از ایرج واقعاً مثل یه خواهر زن مراقبت کردیم، اما یواش یواش حس کردم ازش

خوش م می‌آد. حس کردم دوستش دارم و بعد حس کردم اصلاً خواب طولانی

شیوا بی‌حکمت نبود. تو به نظم ناشناخته اعتقادی داری؟

شیرین: مزخرف تحویل من نده.

شیدا: مزخرف نیست. اعتقاد من ئه. من ایمان دارم نظم ناشناخته‌ای بر دنیا حکم‌فرما

ست، یا دست‌کم در زندگی خودم این نظم ناشناخته رو با رها حس کردم.

مدتی که شیوا خواب بود فرصتی بود برای من و ایرج که هم‌دیگر رو بهتر

بشناسیم. فرصتی شد که بفهمیم هم‌دیگر رو خیلی درک می‌کنیم. حس کردم

اصلاً من می‌باشد با ایرج ازدواج می‌کردم نه شیوا.

شیرین: تو خجالت نمی‌کشی داری این حرف‌ها رو می‌زنی؟

شیدا: نه. من و ایرج هم‌دیگر رو دوست داریم.

شیرین: تو به طرز وقیحانه‌ای داری خودت رو توجیه می‌کنی. الان واقعاً ازت بدم

می‌آد. یه لحظه فکر می‌کنم اگه من یه مدت طولانی خوابیده بودم، لابد تو با

جیمی روی هم می‌ریختی.

شیدا: اگه من با آدمی مثل جیمی صد سال هم توی یه خونه تنها باشم...

شیرین: هوی!

شیدا: ببخشید.

شیرین: به هر حال بین تو و ایرج گه هر چی که بوده باید تموم شه. به ایرج بگو بیاد

خونه. شیوا نگران ش ئه.

شیدا: من و ایرج با هم ازدواج کردیم.

شیرین: مزخرف نگو.

شیدا: دو ماه ئه که ما با هم ازدواج کرده‌ایم.

شیرین: این که امکان نداره. این که اصلاً ممنوعیت قانونی داره. هیچ مردی نمی‌تونه

شوهر دو تا خواهر... ایرج شیوا رو طلاق داده؟

شیدا: آره، و با من ازدواج کرد.

[نور صحنے خاموش و بی‌درنگ روشن می‌شود.)

شیرین: الان برای من نه تو مهمی نه اون ایرج گه. من فقط و فقط الان نگران شیوا هستم. یه لحظه خودم رو می‌ذارم جای شیوا. یکی دو سال خوابم می‌بره و بالاخره یه روز بیدار می‌شم می‌شنوم که یکی با جیمی ازدواج کرده. کی؟ خواهرم. من حتماً دیوانه می‌شم. تو حتماً باید از ایرج جدا بشی.

شیدا: نمی‌تونم.

شیرین: [با فریاد] یعنی چی که نمی‌تونی؟ تو باید از اون مرتیکه گه جدا شی.

شیدا: گفتم که. نمی‌تونم.

شیرین: چرا نمی‌تونی؟

شیدا: برای این‌که ازش باردارم.

شیرین: چی گفتی؟ یه بار دیگه بگو.

شیدا: من از ایرج باردارم.

شیرین: خداوند! دیگه حالم داره ازت به هم می‌خوره شیدا.

شیدا: ببین ...

شیرین: دهنـت رو ببند.

شیدا: شیرین تو ...

شیرین: خفه شو. حالم ازت به هم می‌خوره.

شیدا: این‌جوری با من حرف نزن. هر نوع استرس و برخورد بد با من برای بچه‌م
ضرر داره.

شیرین: فقط به ایرج بگو جلوی چشم من آفتایی نشه، و گرنه می‌دونم باهاش چه‌کار
کنم.

شیدا: ایرج تقصیری نداره. من ازش خواستم باهام ازدواج کنه.

شیرین: اون می‌تونست بگه نه.

[نور صحنه خاموش و بی‌درنگ روشن می‌شود.)

شیدا: من می‌خواستم بچه‌ای از خودم داشته باشم، داشت سی سالم می‌شد.
می‌خواستم پیش از این‌که سی ساله بشم، بچه داشته باشم، بچه‌ای که خودم به
دنیا آورده باشم، از بطن خودم به دنیا او مده باشه. پاره تن من باشه.
بزرگش کنم. کسی رو که نقش من درش هست، پاره‌ای از تصویر من ئه، ادامه
زندگی من ئه. و البته حاصل رابطه با مردی که دوستش داشته باشم. داشت
سی سالم می‌شد و من می‌خواستم پیش از این‌که سنم از مرز سی ساله‌گی
بگذر، بچه‌دار شم، اما هیچ کسی که آدم‌حسابی باشه به من پیشنهاد ازدواج
نداده بود.

شیرین: برای این‌که به طرز احمقانه‌ای سختگیر بودی.

شیدا: خب، من هیچ وقت چندان می‌لی به ازدواج نداشتم. ازدواج کردم فقط برای این‌که
بتونم بچه‌دار شم. فقط برای این‌که توی این کشور نمی‌تونم بدون ازدواج بچه
داشته باشم. اگه می‌شد بدون این‌که ازدواج کنم بچه‌ای به دنیا بیارم که مثل همه

بچه‌های دیگه از حقوق اجتماعی برخوردار باش، شاید هیچ وقت ازدواج

نمی‌کردم. اما سرنوشت همچین بچه‌ای این ئه که از بدیهی‌ترین حقوق اجتماعی

محروم می‌شده. نمی‌توانه شناسنامه‌ای داشته باشد، از من ارث نمی‌برد، مردم به

چشم دیگه‌ای به ش نگاه می‌کنند. وقتی فهمیدم باردار شده‌ام، اون هم از مردی

که دوستش دارم، از ش تقاضای ازدواج کردم، اون هم پذیرفت. الان هم به

محض این که بچه م به دنیا بیاد و شناسنامه‌ای داشته باشد که اسم ایرج توش

به عنوان پدر ثبت بشه، اگه ایرج بخواهد از من جدا شه و باز با شيوا ازدواج

کنه، من اعتراضی نمی‌کنم. من فقط می‌خوام بچه م از تمام حقوق اجتماعی مثل

همهی بچه‌های دیگه برخوردار باشه. فقط تا وقتی که بچه‌م به دنیا می‌آد

شوهرم باشه، بعدش اگه بخواه طلاقم بده و با شیوا ازدواج کنه، بکنه دیگه.

[نور صحنہ خاموش و بی درنگ روشن می شود۔)

شیدا: خب، ما دیگه امیدی نداشتیم شیوا بیدار شه.

شیرین: کاش شیوا همچنان می خوابید نه؟

شیدا: نہ.

شیرین: چرا دیگه؟ دلت می خواست شیوا همچنان می خوابید. اصلا بعید نیست که

آرزوی مرگ خواهert رو هم کرده باشی. این جور که دارم می بینم، از تو بعید

نیست۔

شیدا: شیرین، تو داری بدترین وصله‌ها رو به من می‌چسیونی...

شیرین: آها، تو خیلے یاکے، بخشید. من دارم اشتیاه می کنم. اصلاً تو کار اشتیاهی

نکردنی. من املم. اصلا غیرعادی نیست که یکی با شوهر خواهرش روی هم

بریزه، بعد مغزش رو شست و شو بده که خواهرش رو طلاق بده، اون وقت

خودش با شوهر خواهرش ازدواج کنه. اصلاً غیرعادی نیست. اصلاً غیراخلاقی

نیست. به خدا موندهم به جیمی چی بگم؟

شیدا: چه ربطی به جیمی داره؟

شیرین: یعنی چه؟ من پیش اون آبرو دارم، این حق من ئه که پیش شوهرم سر بلند

باشم، دلم می‌خواهد جلوی شوهرم همیشه سر بلند باشم و به خانواده‌م افتخار

کنم. همین‌که جیمی بفهمه آبروی خانواده‌م پیش خودش و فامیل‌هاش رفته.

شیدا: خب، حالا چی؟ من چه کار باید بکنم؟

شیرین: از من می‌پرسی؟

شیدا: اگه به کمک تو احتیاج نداشتیم که دیگه این موضوع رو برات تعریف نمی‌کردم.

به کمکت احتیاج دارم دیگه.

شیرین: من کمکی نمی‌تونم بهت بکنم. گندی رو که زدی خودت باید درست کنی.

شیدا: اصلاً خودم بهش می‌گم. من هیچ اشتباهی نکردم.

صحنه: موزیک برای او

[شیدا دارد به موسیقی گوش می‌دهد. یک موسیقی ملایم و آرامش‌بخش. جمشید

دارد با شیوا حرف می‌زند. تماشاگر صدای آنان را نمی‌شنود. فقط صدای

موسیقی را می‌شنود. در صحنه‌ی بعد ما این قطعه را بار دیگر می‌بینم، اما از

زاویه دید جمشید و شیوا. شیرین به سوی تلفن می‌رود و گوشی را بر می‌دارد.

کمی که صحبت می‌کند، با تردید به شیدا و شیوا نگاه می‌کند. شیدا هدفن را از

گوش برمی‌دارد]

شیدا: با من کار دارند؟

شیرین: ایرج ئ.

[شیوا برمی‌خیزد و می‌رود گوشی را برمی‌دارد.]

شیوا: الو. سلام. تو کجايی؟...دو روز ئه. تو کی می‌آی؟...نمی‌تونی زودتر بیای؟

چرا یه جوری هستی؟ یه جور خاصی حرف می‌زنی. چی ئه؟ [با خنده]

خوشحال نیستی که من بیدار شده‌ام؟ دلت می‌خواهد باز هم برم بخوابم؟...آها

آها. باشه. منتظرم. [گوشی را می‌گذارد. سنگینی نگاه دیگران را حس می‌کند. به

اتاق خود می‌رود. شیدا هدفن را بار دیگر به گوش می‌گذارد و ما صدای

موزیک را می‌شنویم. جیمی و شیرین دارند در گوشی با هم حرف می‌زنند.]

صحنه: آخوندکهای ماده

جمشید: من امروز یه مطلبی خوندم و خدا رو صد هزار مرتبه شکر کردم که

حشره نیستم. واقعا که مادینه‌ها موجودات خطرناکی هستند. حشرات ماده

قوی‌تر از نرها هستند و نرها رو می‌خورند، یک جور عنکبوت هست به اسم

اپیروس...

شیرین: تو باز هم یه گوش بکر گیر آوردی جیمی؟

جمشید: خودش زبان داره، اگه نخواهد بشنوه بهم می‌گه، مگه نه؟

شیوا: آره.

جمشید: آره. اسمش اپیروس ئه. اپیروس نر وقتی که به قول معروف هوس عشق بازی می‌کنه، قبل از نزدیک شدن به ماده از ترس برای خودش یک راه در رو درست می‌کنه و بعد با ترس و لرز و پر از تمنا می‌رده سمت خانم اپیروس. گاهی پیش می‌آد که خانم اپیروس اصلاً فرصت نمی‌ده که آقاها کار خودش رو بکنه، خانم در آن واحد آقا رو قورت می‌ده و می‌خوره، ولی اگه خانم دل و دماغ عشق بازی داشته باشه، شروع می‌کنه به عشوه‌گری و شرم و حیا و از این لوس‌بازی‌ها و نر احمق هم سرمیست از شهوت دنبالش می‌کنه و بالاخره خانم خودش رو تسلیم می‌کنه. شاخک‌هاشون رو با مهربانی به هم می‌زنن، به هم دل می‌دن و قلوه می‌گیرن، اما همین که کار تمام می‌شه، ماده که قوی‌تر از نر ئه خودش رو می‌ندازه روی نر و با ظرافت تمام نر رو می‌خوره. البته اگه آقاها زرنگ باشه زودتر عقب می‌کشه و از راهی که برای نجات خودش درست کرده می‌زنن به چاک. اما خب، چند روز دیگه از سر ناچاری روز از نو. آخوندک‌های ماده و حشت‌ناک‌ترن. پدر سوخته‌ها می‌تونن با هفت تا نر پشت سر هم عشق بازی کنن و همه‌شون رو هم یکی بعد از دیگری می‌خورن. گاهی وقت‌ها آخوندک نر وقتی داره با ماده نزدیکی می‌کنه، همزمان آخوندک ماده داره جلوی بدن نر رو می‌خوره. حشرات نر خیلی وضع غم‌انگیزی دارن. خدا رو صد هزار مرتبه شکر که حشره نیست.

[صدای زنگ تلفن. شیرین گوشی را برمی‌دارد.]

شیرین: الو، بفرمایید...سلام، بله...شما؟...نه، گوشی.

[با تردید به شیدا و شیوا نگاه می‌کند.]

شیدا: [هدفون را از گوش خود برمی‌دارد.] با من کار دارند؟

شیرین: ایرج ئه.

[شیوا برمی‌خیزد و می‌رود گوشی را برمی‌دارد.]

شیوا: الو. سلام، تو کجايی؟... دو روز ئه، تو کی می‌آی؟... نمی‌تونی زودتر بیایی؟

چرا یه جوری هستی؟ یه جور خاصی حرف می‌زنی. چی ئه؟ [با خنده]

خوشحال نیستی که من بیدار شده‌ام؟ دلت می‌خواهد باز هم برم بخوابم؟...

آها، آها. باشه. منتظرم

[شیوا گوشی را می‌گذارد. سنگینی نگاه دیگران را حس می‌کند. به اتاق خود می‌رود.

شیدا هدفن را بار دیگر به گوش می‌گذارد. جیمی و شیرین در گوشی با هم

حرف می‌زنند. صدای آن‌ها از باندهای صحنه به وضوح شنیده می‌شود. تمام

دیالوگ‌های بعدی این صحنه در گوشی است [

جمشید: بهش می‌گین ماجراهی ایرج رو یا خودم بگم؟

شیرین: اه! به تو چه ربطی داره؟

جیمی: یعنی چی؟ گناه داره.

شیرین: در هر صورت تو حق نداری دخالت کنی.

جیمی: حالا چرا این‌روزها این‌قدر موسیقی گوش می‌ده. قبله‌ها اهل این حرف‌ها

نیود.

شیرین: به‌حاطر بچه‌اش.

جمشید: یعنی چه به‌حاطر بچه‌اش؟

شیرین: دکترش بهش گفته جنین از چند ماهه‌گی همه چیز رو حس می‌کنه. موزیک

آرامش بخش گوش می‌دهد که بچه رو از همین حالا تربیت کنه.

صحنه : اوراشیما

شیدا: یه شب مهتاب که اوراشیما طبق معمول برای ماهی‌گیری به دریا رفته بود،

دختر دریا او رو دید و عاشقش شد. دستش رو گرفت و کشید توی آب. وقتی

رسیدند ته دریا، ماهی‌گیر با التماس گفت: خواهش می‌کنم اجازه بده برم

خشکی. من زن و دو تا بچه دارم که چشم به راه من هستند. دختر دریا گفت:

اوراشیما، تا بخواهی بهت مروارید می‌دهم. فقط پیش من بمان. اوراشیما گفت

شیوا، من باید واقعیتی رو بهت بگم. من و ایرج با هم ازدواج کرده‌ایم. اون خیلی

منتظرت موند بعد طلاقت داد و با من دختر دریا هر چه اصرار کرد بی فایده

بود. تا این‌که گفت خواهش می‌کنم دست‌کم همین امشب رو پیش م بمون.

اوراشیما پذیرفت. روز بعد که اوراشیما بیدار شد و می‌خواست راهی خشکی

باشد، دختر دریا به عنوان هدیه جعبه‌ای از گوش ماهی گوش کن شیوا، من باید

واقعیتی رو بهت بگم، من و ایرج با هم ازدواج کرده‌ایم. طلاقت داده. و با من

ازدواج کرده. اون خیلی منتظرت موند و بعد ما دوتا فکر کردیم می‌تونیم با هم

به خونه‌ش نزدیک شد، دید دور تا دور خونه خزه بسته. هر چه در زد کسی

جواب نداد. در رو هل داد و در از جا کنده شد. هیچکس توی خونه نبود. همه

چیز کاملا غیرعادی بود، درست مثل وضع تو وقتی که بیدار شدی. با ناباوری

از مرد ناشناسی که توی کوچه داشت رد می‌شد پرسید ببخشید، شما

نمی‌دونید اهالی این خونه کجا رفتند. مرد ناشناس گفت این خونه متعلق به

ماهی‌گیری به اسم اوراشیما بود که صد سال پیش توانی دریا غرق شد.

اوراشیما با ناباوری پرسید پس زن‌ش؟ بچه‌هاش؟ مرد گفت: همه‌ی قوم و

خویشش مرده‌اند. زن و بچه‌هاش و حتی نوه‌هاش. مرد غریب‌هی صورت

اوراشیما را دید که خیس اشک شده بود و ازش پرسید شما از اقوام‌شون

هستید؟ اوراشیما گفت: من اوراشیما هستم. مرد غریب‌هی با تعجب بهش نگاه کرد

همان‌طور که ما به دیوونه‌ها نگاه می‌کنیم و ازش دور شد. اوراشیما مثل شیوا!

من می‌خوام واقعیتی را بهت بگم. گفتن‌ش خیلی سخت ئه. فقط خواهش می‌کنم

من رو درک کن عزیزم. گورکن گورستان گور زن و بچه‌هاش رو بهش نشون

داد. اوراشیما فریاد زد: خداوند! نجاتم بده. من تنها هستم. شیوا، من باید

واقعیتی را بهت بگم، گفتن‌ش خیلی سخت ئه. فقط خواهش می‌کنم من رو درک

کن عزیزم. من و ایرج با هم ازدواج کردیم.

شیوا: من می‌دونستم. دلم می‌خواست از زبان خودت بشنویم. دلم می‌خواست ببینم

چه‌طور می‌خوای بگی، چه‌طور روت می‌شه بگی.

شیدا: تو هر رفتاری بکنی، هر ناسزایی به من بگی برای من قابل درک ئه.

شیوا: چرا ایرج؟

شیدا: چه‌طور بگم، پیش او مدد. مدت‌ها گذشت و تو بیدار نمی‌شدی. راستش ما دیگه

امید نداشتیم تو به این زودی‌ها بیدار شی.

شیوا: شاید هم آرزوی مرگ من رو می‌کردید؟

شیدا: شیوا، عزیزم، خواهش می‌کنم درباره من این طور فکر نکن. ببین شیوا، اگه تو بخوای من و ایرج از هم جدا می‌شیم. فقط محض رضا خدا صبر کن من بچه‌م رو به دنیا بیارم بعد.

شیوا: خدای من! ازش بچه هم داری؟

شیدا: دویید سمت دریا و به دختر دریا بد و بیراه گفت. جعبه‌ای رو که دختر دریا بش هدیه داده بود باز کرد و دور انداخت. دود سفیدی از درون جعبه بیرون زد و ناگهان موهای اوراشیما مثل برف سفید شد، پوست صورت‌ش چین خورد و تن ش خمیده شد. زانوهاش سست شد. آهسته روی ماسه‌ها افتاد و مرد. [شیدا گریه‌اش می‌گیرد.]

شیوا: شیدا عزیزم!

شیدا: فکرش رو بکن اگه تو حالا حالا بیدار نمی‌شدم، اگه این‌قدر می‌خوابیدی می‌خوابیدی روزی بیدار می‌شدم که ما همه پیر شده بودیم، بعضی‌هایمون هم مرد بودیم، تو چه کار می‌کردی شیوا؟

شیوا: شیدا! عزیزم، من که بیدار شده‌ام.

شیدا: وقتی تو خواب بودی، من هر روز موهات رو شونه می‌کردم. چند روز در میان می‌بردم حموم تن را رو می‌شستم. گاهی وقت‌ها صورت‌ت رو آرایش می‌کردم. برات موسیقی می‌ذاشتیم. باهات حرف می‌زدم. برات شعر می‌خوندم. شعرهای فروغ فرخزاد رو برات می‌خوندم. هر سال شب یلدا می‌اوتمد بالای سرت برات حافظ می‌خوندم. چه قدر خوشحالم که بیدار شده‌ای عزیزم.

شیوا: تو رو خدا گریه نکن شیدا. [گریه شیدا اوچ می‌گیرد.] شیدا، عزیزم.

شیدا: گوش کن شیوا، من باید واقعیتی رو بهت بگم.

صحنه: برای سال‌ها بعد

[در تاریکی صحنه، صدای زنگ تلفن از باندهای صدای صحنه شنیده می‌شود.

صدای برداشته شدن گوشی.]

صدای هستی: بله؟ الو؟ الو؟ الو؟

[صدای گذاشتن گوشی. صحنه روشن می‌شود. هستی گوشی تلفن را در دست

دارد]

هستی: الو؟ الو؟ اه، یعنی چه؟

سهراب: هر کی ئه از صدای تو خوشش نمی‌آد.

[گوشی را می‌گذارد.]

هستی: از اول.

[هستی با هندی‌کم از بچه تصویر می‌گیرد. تصویر روی دیوار آهسته زوم

می‌شود روی بچه.]

هستی: امروز یازده شهریور 1377 ئه و تو الان تقریباً ده ماهات ئه. تو به من خیره

شده‌ای و سال‌ها بعد، بیست سال بعد، حتی چهل یا پنجاه سال بعد می‌تونی

لحظه‌ای رو تماشا کنی که ما داریم الان ثبت می‌کنم. [زوم می‌کند روی پاهای

بچه] پاهای کوچولوت رو می‌بینی؟ [زوم می‌کند روی یکی از دست‌های بچه]

این هم دستهای کوچولوت. سهراب، تو نمیخوای چیزی به دنیا بگی؟ [نمای

نزدیک از چهره‌ی سهراب]

سهراب: سلام دنیای عزیزم.

هستی: به دوربین نگاه کن عزیزم.

سهراب: [رو به دوربین] سلام دنیای عزیزم. خوشحالم که تو سالها بعد

میتونی تصویر کودکی ببینی. خیلی دلم میخواست وقتی بچه بودم برای من

هم همچین اتفاقی میافتد. اما من از کودکی م هیچچی ندارم جز چند تا عکس.

این پیشنهاد هستی بود که ازت فیلم بگیریم. مطمئن باش از این به بعد لحظه

لحظه زندگی را ثبت میکنیم. این شاید کمترین کاری ئه که میتوانیم برات

بکنیم. میدونم که سالها بعد خیلی خوشحال میشی از این کاری که کردیم.

من برات آرزوی خوشبختی میکنم عزیزم. من مطمئن‌م زمانی که تو بزرگ

شده‌ای، زمانی که همسن من شده‌ای، دیگه وضع مثل الان نیست. من به تو

حسودی میکنم عزیزم.

[صدای زنگ تلفن.]

هستی: تو گوشی رو بردار، شاید از صدای تو خوشش بیاد.

[سهراب گوشی را بر می‌دارد.]

سهراب: الوه؟

صدای یک مرد: منزل سهراب یکتا؟

سهراب: بله. بفرمایید.

مرد: سهراب یکتا خودتی؟

سهراب: بله. شما؟

مرد: وصیت‌نامه‌ت رو بنویس روشن‌فکر کثافت! یکی از این روزها حسابت رو

می‌رسیم.

[سهراب گوشی را می‌گذارد. تصویر نزدیک از چهره‌ی سهراب]

هستی: کی بود سهراب؟

سهراب: یه آدم عوضی.

صحنه: فرصت استثنایی

[هستی تنها در صحنه، جلوی آینه لباسی را که پوشیده برانداز می‌کند.]

هستی: اشکالی نداره که این رو پوشیدم؟ [مکث] حست رو درک می‌کنم اما دلم

می‌خواه بپوشمش، اگه ناراحت نمی‌شی؟ [مکث] می‌خواه درش بیارم؟ [مکث]

[مرسی. [مکث] بهم می‌آد؟ [مکث] سهراب، اول نگاه کن، بعد جواب بد.]

مکث [ولی حتما به سیمین بیشتر می‌اوهد آره؟ [مکث] من مطمئن‌م داری

تعارف می‌کنی. مسلم ئه که تو فکر می‌کنی به سیمین بیشتر می‌اوهد. [مکث]

تو سیمین رو بیشتر از من دوست‌داشتی آره؟ [مکث] من ناراحت نمی‌شم که

راستش رو بهم بگی. به هر حال اون حتما از نظر تو خوشگل‌تر از من بود.]

مکث [دروغ گفت. ناراحت می‌شم. [مکث] سهراب، گاهی وقت‌ها حس می‌کنم تو

هنوز به سیمین فکر می‌کنی. شاید حرفی که می‌زنم ناراحتت کنه، اما راستش

اصلا دلم نمی خواد به اون فکر کنی. [مکث] سهراب، لطفا بهم دروغ نگو. با این

حرفت داری به شعورم توهین می کنی. کاملا مشخص ئه که تو بهش فکر ...]

سهراب از در اصلی وارد می شود [

سهراب: سلام.

هستی: سلام.

[سهراب به او خیره می شود.]

هستی: بهم می آد؟

سهراب: از کجا پیداش کردی؟

هستی: از توی یکی از چمدون ها. نباید می پوشیدم ش؟

سهراب: من همچین حرفی نزدم.

هستی: خب، من پرسیدم بهم می آد یا نه؟

سهراب: [بعد از کمی مکث] آره. خیلی بہت می آد.

هستی: حتما به سیمین بیشتر می او مد. نه؟

سهراب: خودش هیچ وقت این لباس رو نپوشیده بود.

هستی: چرا؟

سهراب: می گفت می خواهم در یک فرصت خیلی مناسب و استثنایی بپوشم ش.

هستی: ببخشید.

سهراب: برای چی؟

هستی: نباید می پوشیدم ش.

سهراب: خیلی بہت می آد.

هستی: ولی تو ناراحتی که من پوشیدم ش.

سهراب: نه.

هستی: عزیزم کاملا مشخص ئه که تو ناراحتی.

سهراب: ناراحتی م از دست تو نیست عزیزم.

هستی: پس از چی ؟

سهراب: این لباس رو من برای روز تولدش خریده بودم.

هستی: ببخشید. الان درش می آرم می ذارم سر جاش.

سهراب: نه، خواهش می کنم این کار رو نکن.

هستی: الان حس خیلی بدی دارم. حس می کنم کار خیلی بدی کردم. کاش

می دونستم.

اگه می دونستم امکان نداشت بپوشم ش.

سهراب: پس خوشحالم که نمی دونستی. من خیلی خوشحالم که تو پوشیدی ش.

خواهش می کنم درش نیار.

هستی: ولی من دیگه توی این لباس امکان نداره احساس راحتی بکنم.

سهراب: چرا؟

هستی: تو برای سیمین خریده بودی ش.

سهراب: من که گفتم: خودش هیچ وقت تن ش نکرده بود. خواهش می کنم بپوشش. و

خواهش می کنم تو هیچ وقت کاری رو نذار برای بعد. نگو می ذاریش برای یه

فرصت استثنایی. هر روز که زنده ای خودش یه فرصت استثنایی ئه عزیزم.

صحنه: اسپانیا

هستی: [مست است. روی زمین نشسته است.] خب، حس خوبی درباره اسپانیا

دارم. حس می‌کنم یه زمانی اسپانیا وطنم بوده. حس می‌کنم یه زمانی توی

اسپانیا زندگی کرده‌ام. لطفاً این جوری بهم نگاه نکن.

سهراب: من جور به خصوصی نگاهت نمی‌کنم عزیزم.

هستی: من الان حواسم سر جاش ئه و خوب می‌دونم درباره چی دارم صحبت

می‌کنم.

سهراب: خب، ادامه بده.

هستی: می‌خوای بگی من یادم نیست درباره چی داشتم حرف می‌زدم؟

سهراب: من همچین منظوری نداشتم.

هستی: تو یه جور خاصی نگاهم می‌کنم. فکر می‌کنی دارم پرت و پلا می‌گم نه؟

سهراب: نه. من فقط دارم با دقت به حرفت گوش می‌دم. دلت نمی‌خواهد نگاهت کنم؟

هستی: نه.

سهراب: باشه.

هستی: [با بغض] نه، نگاهم کن.

سهراب: باشه عزیزم.

هستی: [روی زمین دراز می‌کشد.] چی داشتم می‌گفتم؟ ... نخند.

سهراب: گفتی حس می‌کنی اسپانیا وطن ت بوده.

هستی: [دوباره می‌نشیند.] آره. من مطمئن‌م بیش‌تر از یک بار زندگی کرده‌ام. من

توی این زندگی هیچ‌وقت اسپانیا نرفته‌ام، اما گاهی خاطره‌هایی یادم می‌آد که

مطمئن‌م مربوط به این زندگی م نیست. مربوط به زندگی قبلی م توی اسپانیا

ست.

سهراب: توی اون زندگی هم همین‌قدر خوشگل بودی؟

هستی: خودم رو به یاد می‌آرم که مسن‌تر از این هستم. خودم رو به یاد می‌آرم

که دارم می‌رقسم. من حتی لحظه‌ی مرگ خودم رو به یاد می‌آرم. مطمئن‌م که

به‌خاطر به‌دنیا آوردن بچه‌م مرده‌ام. بچه‌ای که حاصل یه رابطه‌ی نامشروع

بود. حاصل رابطه با مردی که قرار بود با هم ازدواج کنیم، اما قبل از ازدواج

توی جنگ کشته شد و من نمی‌خواستم بچه‌ای رو که از اون داشتم سقط کنم...

سهراب!

سهراب: جان‌م!

هستی: من می‌خوام واقعیتی رو بهت بگم که تا حالا از گفتن‌ش پرهیز می‌کردم.]

ادامه نمی‌دهد. می‌نوشد.]

سهراب: خب؟

هستی: هیچی. فراموش کن.

سهراب: نه، بگو. یه واقعیتی رو همیشه می‌خواستی بهم بگی. [از روی مبل پایین

می‌آید و روی زمین کنار هستی می‌نشیند.]

هستی: نه. فراموش کن.

سهراب: خواهش می‌کنم بگو.

هستی: من به این خاطر با تو ازدواج کردم که مطمئن بودم تو ادامه‌ی همون مردی

هستی که من توی زندگی قبلی م دوستش داشتم.

سهراب: چرا از گفتن ش پرهیز می‌کردی؟

هستی: چون بعد فهمیدم تو اون آدم نیستی. نه، تو اون آدم نیستی.

سهراب: حالا پشیمونی از ازدواج با من؟

هستی: نه.

سهراب: اون مرد چه شکلی بود؟

هستی: فقط طرز نگاهش رو به یاد می‌آرم. درست مثل تو نگاه می‌کرد. مثل تو

لبخند می‌زد. سهراب، چه قدر خوب ئه که تو هستی توی این دنیا دوستت

دارم.

سهراب: من هم دوستت دارم عزیزم.

هستی: تو به حرف‌هایی که زدم اعتقاد نداری نه؟

سهراب: چرا. می‌فهمم چی می‌گی.

هستی: نه، تو اعتقاد نداری.

سهراب: اعتقاد دارم.

هستی: نه. داری دروغ می‌گی. تو اعتقاد نداری.

سهراب: اعتقاد دارم عزیزم.

هستی: سهراب، اعتقاد نداری. بگو ندارم.

سهراب: خیلی خب، اعتقاد ندارم.

هستی: ولی من خیلی اعتقاد دارم. این قدر این اعتقاد در من قوی ئه که چند بار توی

زندگی م به سرم زد خودکشی کنم.

سهراب: نه.

هستی: چی ئه؟ بهم نمی آد به خودکشی فکر کرده باشم؟

سهراب: نه.

هستی: آره. من واقعا چند بار توی زندگی م به خودکشی فکر کردهم. آره. تصمیم

می گرفتم که خودم رو بکشم تا باز با اسم و جسم دیگه ای به زندگی برگردم. به

این امید که در زندگی بعدی شاید شرایط بهتری داشته باشم. همیشه این فکر

انگیزه خودکشی من بود، آره. یه بار هفده سال م بود. پدر و مادرم تازه از هم

جدا شده بودند. من اینقدر ناراحت بودم که به سرم زد خودم رو بکشم. رفتم

توی اتاقم. یک شیشه قرص رو توی یک لیوان خالی کردم و بعد توی لیوان

نوشابه ریختم. با خودم گفتم قبل از خودکشی به آخرین ترانه‌ی زندگی م گوش

بدهم بعد. یه نوار فرهاد گذاشتم توی ضبط و روی تخت دراز کشیدم خوابم

برد. [می خندد. سهراب آهسته لیوان را از جلوی پای هستی برمی دارد و پشت

خود قایم می کند.] بعد که بیدار شدم با خودم فکر کردم نه. وضعم اون قدرها

هم بد نیست و اصلا دلیلی نداره خودم رو بکشم. [می خندد.] تو چرا

نمی خندی؟

سهراب: باید بخندم؟

هستی: آره. خیلی خندهدار بود. آخه تو چرا اینقدر جدی هستی؟ اه!

[سهراب لب خند می زند.]

هستی: آها! خوب ئه. ولی من هنوز فکر می‌کنم خودکشی زیباترین راه مردن ئه. [به

اطراف خود نگاه می‌کند که لیوان خود را پیدا کند.] کوش؟ لیوانم کوش؟ تو

برداشتیش؟

سهراب: تو واقعا درباره‌ی خودکشی این‌طور فکر می‌کنی؟

هستی: آره. تو اصلا هیچ وقت به خودکشی فکر کرده‌ای؟

سهراب: نه.

هستی: چرا؟

سهراب: برای من مهم این ئه که با همین جسم، با همین اسم و مشخصات اون‌طور

که سزاوارشم زندگی کنم.

[صدای زنگ تلفن. هستی می‌خواهد گوشی را بردارد.]

سهراب: نه، بذار من گوشی رو بردارم.

هستی: الو؟ الو؟ قطع کرد.

صحنه: 62

[شیوا و شیرین یکدیگر را بغل کردند.]

شیرین: عزیزم!

شیوا: چه سالی ئه!

شیرین: .62

| شیوا چند بار جیغ می کشد.

شیرین: عزیزم! عزیز دلم!

شیوا: خدای من!

شیرین: عزیزم!

شیوا: دارم دیوونه می شم شیرین. اصلا باورم نمی شه، خدای من!

شیرین: عزیز دلم!

شیوا: من نفرین شده‌ام. می دونم.

شیرین: این نفرین نیست عزیزم، معجزه است. فکر می کنی ما سال‌های خوبی رو پشت سر گذاشته‌ایم؟ تو باید خوشحال باشی که خواب بودی و مشکلات رو حس نکردی.

شیوا: چی داری می‌گی شیرین؟ خیلی وحشت‌ناک ئه که آدم هر بار بخوابه و چند سال بعد بیدار بشه.

شیرین: به خدا خیلی‌ها از خداشون ئه که مثل تو بخوابن و این وضع رو تحمل نکن. من خودم اگه می‌شد از خدام بود که بیداریم رو می‌دادم به تو و جای تو می‌گرفتم می‌خوابیدم. مطمئنم که جیمی هم از خداش بود. به خدا باید خوشحال باشی که خواب بودی. تو که نمی‌دونی ما چه وضعی داریم. جنگ، گرانی ...

شیوا: جنگ؟

شیرین: آره، سه سال ئه که بی خودی داریم با عراق می جنگیم. یکی دو هفته بعد از این که تو دوباره خوابیدی، جنگ شروع شد. اصلا هم معلوم نیست کی می خواهد.

توم شه.

[صحنه خاموش و بی درنگ روشن می شود. شیرین نوار کاستی را در ضبط

می گذارد. صدای شیدا از باندهای صحنه شنیده می شود.]

صدای شیدا: شیو! عزیزم. سلام. امیدوارم روزی که بیدار می شی خیلی دیر نباشه.

امیدوارم خیلی زود، یکی از همین روزها بیدار شی و دیگه خوابت نبره.

مطمئنم که آرزوی تو همین ئه. وقتی باز خوابت برد، گریه ام گرفت. دلم

می خواست مثل همیشه ازت مراقبت کنم. اما واقعیت این ئه که من دیگه

نمی تونم توی این خونه بمونم. احساس گناه می کنم. ترجیح می دم برم و دور از

دیدرس شما باشم. من الان دارم راحت حرف می زنم چون تو رو به روی من

نیستی. من تا ابد از دیدن روی تو خجالت می کشم. اما می خوام بدونی همیشه

دوست داشتم خواهر کوچولوی من. می خوام بدونی که خیلی احتیاج دارم که

تو هم دوستم داشته باشی حتی اگه فکر می کنی شایسته دوستی و محبت تو

نیستم. خواهش می کنم من رو سرزنش نکن. خواهش می کنم نفرینم نکن.

خواهش می کنم دوستم داشته باش. من به دوست داشتن تو و شیرین نیاز

دارم. می بوسمت عزیزم.

شیرین: دلم براش تنگ شده. از وقتی که رفته فقط یک بار هم دیگر رو دیده ایم، اون

هم تصادفی توی خیابون. هر دو تامون گریه مون گرفته بود. آخه از وقتی که

رفته بود حتی یه زنگ هم نزدیک بود و تا مدت ها ازش خبر نداشت. توی خیابون

تخت طاووس دیدم ش. بچهش همراهش بود. بچهش خیلی قیافه‌ی نازی داره. یه

بچه‌ی تپل که ...

شیوا: می‌شه لطفا درباره بچهش حرف نزنی؟

شیرین: ببخشید.

شیوا: الان ازش خبر داری؟ حالش خوب ؟

شیرین: آره. الان دیگه هفته‌ای حداقل یک بار زنگ می‌زنه. تازه یه مدت کوتاهی ئه

که شماره تلفن خودش رو هم بهم داده و ازم خواست هر وقت تو بیدار شدی

خبرش کنم.

شیوا: نه. نمی‌خوام بدونه که بیدار شده‌ام.

شیرین: گفت تا وقتی که تو بیدار نشی و نبخشیش هیچ وقت پاش رو نمی‌ذاره

این‌جا.

شیوا: نمی‌تونم ببینم‌ش.

شیرین: شاید توقع بی‌جایی باشه شیوا، اما می‌خوام ازت خواهش کنم که بهش زنگ

بزنی و بگی بخشیدی‌ش. اون به اندازه‌ی کافی مجازات شده عزیزم.

شیوا: صحبت مجازات نیست. من الان آمادگی‌ش رو ندارم باهاش حرف بزنم.

آمادگی‌ش رو ندارم ببینم‌ش. برای تو سه سال گذشته و شاید گذشت زمان

باعث شده که برای تو و شیدا موضوع عادی بشه، نمی‌دونم. اما من که انگار

همین دیروز فهمیدم چه کار کرده، طبیعی ئه هنوز از دستش عصبانی باشم.

طبیعی ئه که نخوام ببینم‌ش. خیلی خوشحالم که دیگه این‌جا زندگی نمی‌کنه

چون واقعا نمی‌دونم اگه همدیگر رو ببینیم چی باید بهش بگم.

شیرین: گاهی وقت‌ها به بیست سال پیش فکر می‌کنم، با خودم می‌گم خدایا ما یک

زمانی بچه بودیم و با هم بازی می‌کردیم. دلم برای اون روزها تنگ شده.

شیدای اون سال‌ها رو به یاد بیار. یادت ئه چه دختر مهربونی بود. قبول کن

مهربون‌تر از ما بود شیوا. دلم برای تو و شیدای اون سال‌ها تنگ شده. دلم

برای خودم، شیرین اون سال‌ها تنگ شده.

صحنه: فروغ فرخزاد

[شیوا دارد شعرهای فروغ فرخزاد را می‌خواند. صدای او از باندهای صدای

صحنه شنیده می‌شود:]

سهم من این است

سهم من این است

سهم من،

آسمانی سست که آویختن پرده‌ای آن را از من می‌گیرد

سهم من پایین رفتن از یک پله‌ی متروک است

و به چیزی در پوسیدگی و غربت واصل گشتن

سهم من گردش حزن‌آلودی در باغ خاطره‌ها سست

و در اندوه صدایی جان دادن که به من می‌گوید:

دست‌هایت را

دوست می‌دارم

دست‌هایم را در باغ‌چه می‌کارم

سبز خواهم شد، می‌دانم، می‌دانم، می‌دانم

و پرستوها در گودی انگشتان جوهریم

تخم خواهند گذاشت

[نور صحنه خاموش و بی‌درنگ روشن می‌شود. شیوا همچنان دارد شعرهای فروغ

فرخزاد را می‌خواند و صدای او از باندهای صدای صحنه شنیده می‌شود:]

زمان گذشت

زمان گذشت و ساعت چهار بار نواخت

چهار بار نواخت

امروز روز اول دی ماه است

من راز فصل‌ها را می‌دانم

و حرف لحظه‌ها را می‌فهم

نجات‌دهنده در گور خفته است

و خاک، خاک پذیرنده

اشارتی سنت به آرامش

[جیمی وارد صحنه می‌شود]

جیمی: شیوا، خیلی خوشحالی که بیدار شده‌ای؟

شیوا: آره.

جیمی: خب، بیدار شده‌ای دیگه. حالا دلت می‌خواهد چه‌کار کنی؟

شیوا: نمی‌دونم چه کار کنم. می‌ترسم جیمی. می‌ترسم دوباره خوابم ببره، برای همین نمی‌دونم چه کار باید بکنم. فقط به این فکر می‌کنم که همین لحظه رو نباید از دست بدhem. باید از لحظه‌ی زندگی استفاده کنم، اما واقعاً نمی‌دونم چه کار کنم.

جیمی: با من نمی‌آی بیرون؟

شیوا: کجا؟

جیمی: نمی‌خوای ببینی چه قدر همه چیز فرق کرد؟ چه می‌دونم. البته اگه حالش رو داری با من باشی. اگه حوصله‌ی من رو داری.

شیوا: جیمی، مگه ممکن ئه کسی حوصله تو رو نداشته باشه؟ تو خیلی خوبی.

جیمی: چاکریم! راستش من دلم خیلی برات تنگ شده بود. تعریف از خود به قول بچه‌ها گه خوردن ئه، اما راستش من موقعی که خواب بودی خیلی مراقب تو بودم. توی این سه سال هر وقت هم که شیرین خونه نبود، من حتماً خودم رو زود می‌رسوندم خونه که مبادا تو بیدار شی و کسی خونه نباشه. می‌خواستم وقتی بیدار می‌شی تنها نباشی.

شیوا: جیمی، چه قدر خوب ئه که تو هستی توی این دنیا.

جیمی: خیلی چاکریم! خب، پا شو بیا دیگه. بیا یه روز توی ماشینم بشین ببین من هر روز با چه آدم‌هایی سرو کار دارم. من هنوز هم عادتم رو ترک نکردم. همین‌که یکی توی ماشینم سوار می‌شه، بی اختیار دقت می‌کنم بفهم طرف شبیه چه جانوری ئه. بہت گفتم تو شبیه چه جانوری هستی؟

شیوا: نه.

جیمی: تو شبیه اسب هستی. [بسته به شباهت هر بازیگر به حیوان به خصوصی نام

حیوان عوض خواهد شد.]

صحن: جوک

[در تاریکی اتاق هر سه کنار هم نشسته‌اند. شیرین شیوا را بغل کرده است. جمشید

می‌خندد.]

شیرین: [به شیوا] نترس عزیزم! حالا فهمیدی چرا می‌گم باید خوشحال باشی که
می‌خوابی؟ این زندگی ما سرت. همه‌ش ترس از مرگ، همه‌ش دلهره. جیمی،
ممکن ؟ لطفاً این‌قدر الکی نخندي؟

جیمی: ممکن نیست. چون الکی نمی‌خندم. دارم برای خودم جوک تعریف می‌کنم.

شیوا: خب، بگو ما هم بخندیم.

جیمی: نه، یه جوک بی‌تربیتی ؟

شیرین: خفه شو جیمی.

جیمی: تعریف نکردم که. اه!

شیرین: نه تو رو خدا! بیا تعریف کن.

جیمی: یه روز یه ...

شیرین: خفه شو جیمی.

[جیمی همچنان می‌خندد]

شیوا: [از شیرین] واقعاً داره برای خودش جوک تعریف می‌کنه؟

جمشید: دارم به نصیحت پدر خدابیامرزم عمل می‌کنم. روزهای آخر زندگی‌ش بهم
گفت از من به تو نصیحت، تا می‌توانی بخند پسر. گفت اگر من یک بار دیگه
زندگی کنم، سعی می‌کنم زیاد بخندم و دیگه زندگی رو سخت نگیرم. خدا
رحمت‌ش کنه.

[آوازی می‌خواند. صدای تیربار هوایی شنیده می‌شود. جیمی بلند بلند می‌خندد.]

شیوا: جیمی! باز هم برای خودت جوک تعریف کردی.

جمشید: نه. یه مطلبی رو نیم ساعت پیش توی کتاب خوندم که خیلی خنده‌دار بود.
اگه از من خواهش کنید ممکن ئه براتون تعریف کنم.

[صدای آژیر سفید و گوینده رادیو که می‌گوید: توجه! توجه! علامتی که هم‌اکنون
می‌شنویم اعلام وضعیت عادی یا سفید است و معنی و مفهوم آن این است که
حمله‌ی هوایی خاتمه یافته و یا احتمال وقوع آن از بین رفته است. از پناهگاه
خارج شویم. شیرین همین‌که صدای آژیر را می‌شنود می‌رود برق اتاق را
روشن می‌کند.]

شیوا: [بلاfacسله بعد از دیالوگ بالای جیمی] من ازت خواهش می‌کنم جیمی.

جیمی: توی یه باغ وحش یه بز رو می‌ندازن توی قفس کرگدن که کرگدن تنها ...

شیوا: [همزمان با جیمی که دارد جمله‌ی بالا را می‌گوید: بز رو می‌ندازن ...] برای
چی برق رو روشن کردی؟

جیمی: توی یه باغ وحش یه بز رو می‌ندازن ...

شیرین: [همزمان با جیمی] آژیر سفید زده شد دیگه.

جیمی: توی یه باغ وحش ...

شیوا: [هم زمان با جیمی] یعنی الان تموم شد؟

[جیمی گوشی تلفن را برمی دارد و شماره‌ای می‌گیرد.]

شیرین: آره، این دفعه هم به خیر گذشت.

جیمی: الو، سلام. ببخشید خانم، چون کسی به حرفم گوش نمی‌ده من دچار کمبود

محبت شدم، وقت دارین با شما صحبت کنم؟

زن: شما خجالت نمی‌کشی توی این وضعیت...

[شیرین گوشی را از دست جیمی می‌گیرد و صدای زن را می‌شنود اما ما

نمی‌شنویم. گوشی را می‌گذارد.]

شیرین: بارها بہت گفتم از این شوخیت خوشم نمی‌آد جیمی.

جیمی: شوخی نکردم. خیلی هم جدی بود. شما که به حرفم گوش نمی‌دین.

می‌خوام یکی رو پیدا کنم که به حرفم گوش بدهد.

شیوا: بگو جیمی، من گوش می‌دم. مطلبی رو که خوندی برام تعریف می‌کنی؟

جیمی: نه، دیگه نمی‌گم.

شیوا: خواهش می‌کنم جیمی.

جیمی: خواهش می‌کنی؟

شیوا: آره.

جیمی: توی ایه باغ وحش یه بز رو می‌ذارن توی قفس یه کرگدن که کرگدن تنها

نباشه. بز هم به عادت بزها در تمام مدت روز کرگدن رو شاخ می‌زد و خب

کرگدن هم که معروف ئه به پوست کلفتی not only از شاخ زدن بز ناراحت

نمی‌شد، but also خوشحال هم می‌شد.

شیوا: چرا؟

جیمی: خب، برای این‌که کسی به کرگدن محبت نمی‌کنه دیگه، کرگدن هم کمبود
محبت داشت. وقتی بز بهش شاخ می‌زد، حس می‌کرد وجود داره. حس می‌کرد
یکی هست که بهش توجه داره. بهش شاخ می‌زنه. کرگدن با خودش فکر
می‌کرد: شاخ می‌زند، پس هستم. خلاصه کرگدن که همیشه‌ی خدا بی‌حال و
کسل بود، حالا یکی رو داشت که بهش توجه بکنه.

شیوا: خب، ادامه‌ش؟

جمشید: همین.

شیرین: این کجاش خندهدار بود جیمی؟

جیمی: خب، وضع این دو تا خیلی شبیه وضع من و تو ئه، برای همین خندهام
گرفت. توی رابطه ما، تو همان بز هستی و من کرگدن. آها! نکته‌ی جالب ماجرا
که یادم رفت بگم این بود که بز ماده بود و کرگدن نر. این‌ها رو مخصوصا
توی یه قفس گذاشته بودند که با هم آمیزش کنن.

شیرین: مگه ممکن ئه کرگدن و بز با هم آمیزش کنن؟

جیمی: آره.

شیرین: خیلی عجیب ئه.

جیمی: کجاش عجیب ئه؟ مگه من و تو با هم آمیزش نمی‌کنیم؟

شیرین: خفه شو بی‌شعورا!

صحنه: رامین

[شیوا گوشی تلفن را در دست دارد.]

صدای یک مرد: الو.

شیوا: سلام. من شیوا هستم.

رامین: سلام شیوا. کی بیدار شده‌ای؟

شیوا: از کجا می‌دونستی من خواب بودم؟

رامین: همون روزهای اول خبرش به گوشم رسید. وقتی هم که سال ۵۹ بیدار

شدی، من دیر خبر دار شدم، زنگ زدم گفتند دوباره خوابیدی. خیلی

خوشحالم کردی که زنگ زدی بهم.

شیوا: فکر نمی‌کرم به همین راحتی پیدات کنم. امروز به خیلی‌ها زنگ زدم. فقط

تونستم یکی دو تا از بچه‌ها رو پیدا کنم. تو از کی‌ها خبر داری؟

رامین: شبنم و مهرداد با هم ازدواج کرده‌اند. از اون جمع فقط با این دو تا رفت و

آمد دارم. گاهی وقت‌ها هم از بد حادثه به ایرج بر می‌خورم؟

شیوا: چرا از بد حادثه؟

رامین: من همه چی رو می‌دونم شیوا. می‌دونم ایرج چه کار کرده.

شیوا: نمی‌خواهم راجع به اون حرف بزنم.

رامین: من هنوز هم دوستت دارم.

شیوا: رامین! من زنگ زدم حالت رو بپرسم.

رامین: فقط می‌خواستم بدونی که هنوز هم دوستت دارم.

شیوا: مرسی.

رامین: خیلی خوش حالم کردی که زنگ زدهای؟

شیوا: تو هنوز ازدواج نکردهای؟

رامین: نه.

شیوا: چرا؟

رامین: تو که خوب می‌دونی چرا؟

شیوا: خب، می‌شه گفت تو خیلی عوض نشدهای. هر بار که من بیدار شده‌ام، چیزی

که خیلی رنج داده این بوده که آدمها رو می‌بینم خیلی عوض شده‌اند.

رامین: شیوا!

شیوا: بله.

رامین: مرسی که بهم زنگ زدهای. مرسی که به یاد من افتادی.

شیوا: داشتم شعرهای فروغ رو می‌خوندم که یاد تو انتقام. تو هنوز هم شعرهایش

رو از برجی؟

رامین: آره.

شیوا: طرز شعر خواندن تو رو همیشه دوست داشتم.

رامین: پس به این شعر گوش بد: عشق را کشته‌اند

و مردانی را که عشق می‌باختند

ترانه را کشته‌اند

و مردانی را که ترانه می‌خوانند

آنان هر چیز خوب این سرزمین را کشته‌اند

شیوا: خوشحالم که تو مثل دیگران عوض نشدهای.

رامین: شیو!

شیوا: بله.

رامین: دلم می خواهدیگر رو ببینیم.

صحنه: بار دیگر

[صدای زنگ تلفن در تاریکی. صدای ابی که یکی از ترانه هایش را می خواند. نور می آید. صدای ابی از ضبط پخش می شود. صدای زنگ تلفن همچنان ادامه دارد. شیوا روی مبل خوابش برده.]

شیرین: | از بیرون صحنه | شیو! شیو! گوشی رو بردار.
| همچنان صدای زنگ تلفن و صدای ترانه به گوش می رسد. شیرین وارد صحنه می شود. گوشی تلفن را برمی دارد. [

شیرین: الو؟

صدای رامین: الو، سلام. من رامین هستم.

شیرین: سلام، حال شما خوب ؟

رامین: خیلی ممنون. ممکن ؟ با شیوا صحبت کنم؟

شیرین: یه لحظه گوشی دستتون باشه. شیو! شیو! شیوا جان! شیو! الو، شیوا خوابیده.

صدای رامین: یعنی؟

شیرین: بله، خواب طولانی.

صحنه: سلام

[سهراب بچه را روی شانه‌های خود نشانده و به اشیاء خانه نزدیک می‌شود. با

دست به هر شیئی اشاره می‌کند و به اشیاء سلام می‌کند.]

سهراب: سلام پنجره. پنجره. سلام تلویزیون. سلام فرش. سلام تلفن. سلام

کتابخونه. اه، این کتابخونه ست. کتابخونه. سلام کتابخونه. میز. میز. سلام

میز. سلام. سلام صندلی. سلام چراغ. اه، این گل رو ببین. سلام گل. گل. این

اسمش گل ئه. گل. [هستی می‌آید تو.] سلام مامان.

هستی: سلام! سلام عزیزم!

سهراب: سلام ساعت. ساعت. چراغ کو؟ اینهاش. سلام چراغ. صندلی کو؟ اینهاش.

صندلی. سلام صندلی.

[صدای زنگ تلفن.]

هستی: الو؟ الو؟ الو؟

سهراب: [آهسته] گوشی رو بذار، بعد یه شماره بگیر.

هستی: برای چی؟

سهراب: تو این کار رو بکن. بعد بهت توضیح می‌دم.

هستی: شماره‌ی کی رو بگیرم؟

سهراب: فرقی نمی‌کنه. یه شماره بگیر، همین که گوشی رو یکی برداشت، قطع کن.

[هستی شماره‌ای می‌گیرد.]

یک صدا: الو؟

[هستی گوشی را می‌گذارد.]

سهراب: بهم گفته‌ن هر وقت تلفن زنگ زد و کسی جواب نداد، همین‌که گوشی رو بذاری، ممکن تلفن به میکروفون تبدیل بشه.

هستی: آخه چه طور ممکن ؟

سهراب: نمی‌دونم. بهم گفته‌ان. لابد سیستمی ئه که ...

[صدای زنگ تلفن. هستی گوشی را برمی‌دارد.]

هستی: الو؟

[کسی پاسخ نمی‌دهد. هستی گوشی را می‌گذارد.]

سهراب: یه شماره بگیر.

[هستی گوشی را برمی‌دارد و شماره‌ای می‌گیرد.]

یک صدا: الو؟

[هستی گوشی را می‌گذارد.]

هستی: من می‌ترسم سهراب.

[بلاfacile صدای زنگ تلفن. هستی گوشی را برمی‌دارد.]

هستی: الو؟

[کسی پاسخ نمی‌دهد. هستی باز گوشی را می‌گذارد. سپس برمی‌دارد و شماره‌ای می‌گیرد.]

یک صدا: بله بفرمایید؟

[گوشی را می‌گذارد. بلاfacile صدای زنگ تلفن. هستی گوشی را برمی‌دارد.]

صدای یک مرد: الو.

هستی: بله؟

صدای یک مرد: تو زن سهراب یکتا هستی؟

هستی: شما؟

مرد: به تو ربطی نداره من کی هستم. فقط بهت بگم برو به فکر یه شوهر دیگه باش.

هستی: گمشو کثافت لجن!

[گوشی را می‌گذارد.]

سهراب: همون یارو بود؟

هستی: [شماره‌ای دیگر می‌گیرد.] آره.

سهراب: خواهش می‌کنم به این آدم‌ها بدو بیراه نگو.

یک صدا: الو.

[هستی گوشی را می‌گذارد.]

هستی: آخه داشت حرف‌های مزخرف می‌زد.

سهراب: هر چی که می‌گن، تو همچین جواب‌هایی بهشون نده. این آدم‌ها رو نباید

تحقیر کرد. وقتی تحقیرشون کنی، در واقع به یاد شون می‌آری که چه آدم‌های

حقیری هستند، اون وقت اون‌ها انگیزه‌ی بیشتری پیدا می‌کنن برای آدم دردسر

درست کنن.

هستی: من می‌ترسم سهراب. می‌ترسم تهدیدشون جدی باشه. خواهش می‌کنم بیا از این کشور برمیم. الان بهترین فرصت ئه که از یه کشوری درخواست پناهندگی کنی.

صحنه: 66

[کسی در صحنه نیست. صدای انفجار. صدای زنگ تلفن. کسی گوشی را برنمی‌دارد. صدای انفجاری دیگر. صحنه تاریک می‌شود و بار دیگر روشن می‌شود. شیرین و شیدا در صحنه هستند.]

شیدا: می‌خوام قبل از رفتنم ببینم و باهاش حرف بزنم. می‌خوام باهاش خدا حافظی کنم. اصلاً مهم نیست که چه رفتاری باهام می‌کنه.

شیرین: اصلاً امکان نداره رفتار بدی بکنه. خیلی توی خودش ئه. دیگه حتی نای فریاد زدن هم نداره. نمی‌دونی چه قدر گناه داشت وقتی بهش گفتم سال 66 ئه. اصلاً مثل دفعه پیش شیون و زاری نکرد. فقط منگ بود. انگار دیگه قبول کرده که این ئه زندگی‌ش. یه حرفی هم زد که اشک من و جیمی رو درآورد.

شیدا: چی گفت؟

[صدای زنگ تلفن از باندهای صدای صحنه. بازیگران روی صحنه فیکس می‌شوند.]

صدای برداشته شدن گوشی تلفن. صدای سهراب از باندهای صدای صحنه:

صدای سهراب: الو؟

صدای یک مرد: روشن‌فکر کثافت! هنوز این‌جایی که! چی می‌خوای از این مملکت؟

گورت رو گم کن از این مملکت برو بیرون.

[صدای گذاشته شدن گوشی تلفن]

شیرین: گفت: ببخشید که من مزاحم تون هستم. حتما دل‌تون می‌خواهد از این کشور

برین، اما به خاطر من نمیرین. گفت: خیلی بد ئه که آدم ندونه توی این دنیا به

چه درد می‌خوره و چه وظیفه‌ای داره. وای، شیدا، نگاهش که می‌کنم جیگرم

براش کباب می‌شه. فکرش رو بکن، اگه زندگی‌ش همین‌طور ادامه پیدا کنه تا یه

روز که زبانم لال بمیره؟ خدا اون روز رو نیاره.

شیدا: شاید به حرف من گوش نده، اما تو رو خدا تو بهش بگو بره ...

[صدای زنگ تلفن از باندهای صدای صحنه. بازیگران روی صحنه فیکس می‌شوند.]

صدای برداشته شدن گوشی تلفن. صدای سهراب از باندهای صدای صحنه: [

صدای سهراب: الو؟

صدای مرد: مرگ بر روشن‌فکر! مرگ بر روشن‌فکر! مرگ بر روشن‌فکر. مرگ بر ...

[صدای گذاشته شدن گوشی تلفن از باندهای صدای صحنه]

شیدا: شاید به حرف من گوش نده، اما تو رو خدا تو بهش بگو بره گذرنامه بگیره،

اصلا به جیمی بگو ببردش اداره‌ی گذرنامه، اون وقت من همین‌که پام برسه به

فرانسه، در اولین فرصت براش دعوت‌نامه می‌فرستم که بیاد پیش من. برای تو

و جیمی هم دعوت‌نامه می‌فرستم.

شیرین: ویزاتون رو گرفتین؟

شیدا: آره.

شیرین: تو هم که بری من دیگه کسی رو ندارم شیدا.

شیدا: عزیزم! من بلاfacسله براتون دعوتنامه می‌فرستم.

[نور صحنه خاموش و بی‌درنگ روشن می‌شود.]

شیرین: بچه‌ت الان چه طور ئه؟

شیدا: چی بگم؟ احلا آرام و قرار نداره. خیلی سوال می‌کنه، گاهی وقت‌ها هم

کارهایی می‌کنه که من نمی‌دونم باید به حساب هوشش بذارم یا عدم تعادل.

هفته پیش یه استخوان مرغ رو توی گلدان خاک کرد و آب پاشید روش که یه

مرغ سبز بشه. هر روز می‌رفت به گلدان آب می‌داد و منتظر بود کله‌ی مرغ از

زیر خاک بیاد بیرون.

شیرین: خب، بچه‌ی تو ئه دیگه. مگه تو و ایرج عاقلين که اوون باشه؟

شیدا: دیشب هم یه حرفي زد که من و ایرج موشه بودیم چی بهش بگیم.

شیرین: چی گفت؟

شیدا: همین‌که یه جایی موشك زند، گفت:

[صدای زنگ تلفن از باندهای صدای صحنه. اما کسی گوشی را برنمی‌دارد.]

شیدا: همین‌که یه جایی موشك زند، گفت: همین‌که یه جایی موشك زند گفت:

همین‌که یه جایی موشك زند گفت: [تا زمانی که صدای زنگ تلفن از باندهای

صحنه شنیده می‌شود شیدا جمله‌ی خود را تکرار می‌کند و بلاصله پس از قطع

صدای زنگ تلفن ادامه می‌دهد.] همین‌که یه جایی موشك زند گفت: مامان نکنه

من بمیرم.

شیرین: بیا. آخه این چه وضعی ئه که یه بچه هفت ساله مجبور میشه به مرگ فکر

کنه! به خدا تا وقتی که وضع ما این جور ئه من رو بکشی حاضر نیستم بچه دار

شم.

شیدا: جیمی چی می‌گه؟ بچه نمی‌خواهد؟

شیرین: جیمی غلط می‌کنه بچه بخواه. فکر می‌کنی من مثل تو طاقت دارم که بچه هم

همچو حرفی بهم بزنده؟

[صدای انفجار دو موشک]

شیرین: خیلی زور داره آدم بمیره و یه مدت بعد صلح بشه.

[صحنه خاموش و لحظه‌ای روشن می‌شود. فقط شیوا و شیدا در صحنه هستند. با

فاصله از هم در سکوت نشسته‌اند. نور صحنه خاموش و لحظه‌ای بعد روشن

می‌شود. شیوا و شیدا یکدیگر را در آغوش کشیده‌اند.]

صحنه: درهای بسته

[شیوا گوشی تلفن را در دست دارد و شماره‌ای می‌گیرد.]

صدای رامین: الو.

شیوا: سلام.

صدای رامین: سلام. بفرمایید.

شیوا: من شیوا هستم.

صدای رامین: سلام شیوا. کی از خواب بیدار شده‌ای؟

شیوا: سه روز ئه.

رامین: آخه الان چه وقت بیدار شدن بود شیوا؟

شیوا: برای چی؟

رامین: ناراحت نیستی که توی همچین وضعیتی بیدار شده‌ای؟

شیوا: نه، منتظرم ببینم بالاخره چه اتفاقی مقدر ئه برای من بیفته.

رامین: نمی‌ترسی؟

شیوا: خب، آره کمی می‌ترسم. نمی‌خواهم وقتی که خوابم یه موشک بخوره اینجا و

بمیرم.

رامین: من چند مدت پیش خوابت رو دیدم.

شیوا: چه خوابی دیدی؟

رامین: خواب دیدم من روی یک صندلی نشسته‌ام و تو پشت به من پیش می‌رفتی.

دری رو به روی تو بود. در رو باز کردی، یه در دیگه رو به روی تو بود، اون

در رو هم باز کردی، در دیگه‌ای رو به روی تو بود. درهای بسته تمامی

نداشت. من دل واپس نگاهت می‌کردم که دری رو باز می‌کردی و در دیگه‌ای

رو به روی تو بود و تو همین‌طور از من دور می‌شدی.

شیوا: این‌که خیلی بد ئه.

رامین: این‌که از من دور می‌شدی؟

شیوا: این‌که درها تمامی نداشت.

رامین: چرا بعد از سه روز بهم زنگ زدی؟

شیوا: نمی‌دونم. الان هم نمی‌خواستم زنگ بزنم. نگران بودم خواب باشی.

رامین: فردا ممکن ئه همدیگر رو ببینیم؟

شیوا: ما فردا صبح زود راه می‌افتیم می‌ریم شمال.

رامین: خوش به حالتون. من مدت‌ها سرت نرفتم شمال.

شیوا: من جرات نمی‌کنم بخوابم. می‌ترسم خوابم ببره و باز سه سال بعد بیدار شم. دلم می‌خواهد دریا رو ببینم. دلم می‌خواست الان تابستان بود توی دریا شنا می‌کردم.

رامین: کی برمی‌گردین؟

شیوا: نمی‌دونم. فکر می‌کنم تا وقتی که موشكباران ادامه داشته باشه برنگردیم.

رامین: همین‌که رسیدین شمال، بلافاصله به من زنگ بزن.

شیوا: تو هنوز مجردی؟

صدای رامین: نه. [مکث طولانی] شیوا!

شیوا: زنت الان کجا سرت؟

صدای رامین: پرستار ئه. این هفته شیفت شب ئه.

شیوا: زنت رو دوست نداری؟

صدای رامین: چرا، دوست دارم.

شیوا: پس چرا می‌خوای من رو ببینی؟

صدای رامین: دلم خیلی برات تنگ شده.

شیوا: خب، کاری نداری؟

صدای رامین: وقتی برگشتی بهم زنگ می‌زنی دیگه شیوا! می‌خواه همدیگر رو

ببینیم.

شیوا: خیلی برات مهم ئه که هم دیگر رو ببینیم؟

رامین: آره.

شیوا: یه حسی به من می‌گفت نباید بهت زنگ بزنم. برای همین سه روز طول کشید
تا زنگ زدم.

رامین: شیوا!!

شیوا: شاید من دیگه نخوام هم دیگر رو ببینیم.

صدای رامین: چرا؟

شیوا: تو زن داری.

صحنه: خدا حافظ تا نمی‌دانم چه وقت

[جیمی و شیوا خواب آلود دارند و رق‌های بازی خود را می‌شمارند.]

جیمی: هفت خاج که منم، این هم یک و دو و سه و این هم شیش و هفت و هشت.
خب، من پونزده و قبلًا هم که 50 بودم، می‌شم 65. [خمیازه می‌کشد و بلند
می‌شود که برود]

شیوا: جیمی، بشین یه دست دیگه بازی کنیم.

جیمی: بس ئه دیگه. چند بار ازت ببرم. روت رو کم کن دیگه.

شیوا: فقط یه دست دیگه بازی کنیم. باشه؟

جیمی: مگه قرار نیست صبح زود راه بیفتیم بریم شمال؟

شیوا: آره.

جیمی: خب، من باید شیش هفت ساعت پشت فرمان بشینم. اگه میخواین سالم
برسیم شمال، من باید استراحت کنم. و گرنه همه‌تون رو توی جاده به کشتن
میدم.

شیوآ: کاش من هم میتونستم مثل تو با خیال راحت بخوابم. خوابم میآد اما جرات
نمی‌کنم چشم‌هام رو روی هم بذارم. میترسم همین‌که چشم‌هام رو ببندم سه
سال بعد بیدار شم.

جیمی: خوش به حالت. تو تخت می‌گیری می‌خوابی برای دو سه سال. من بدبوخت
هر روز صبح باید بیدار شم برم مسافرکشی.

شیوآ: می‌شه الان نری بخوابی. با من حرف بزن جیمی. شیرین که رفته خوابیده.
فردا اون رانندگی می‌کنه که تو بتونی توی ماشین بخوابی. خواهش می‌کنم با
من حرف بزن جیمی. من رو بخندون. من دلم می‌خواهد دریا رو ببینم. جرات
نمی‌کنم بخوابم.

جیمی: به دلت بد راه نده. مثل دو سه شب گذشته که خوابیدی و روز بعد بیدار
شدی، فردا هم بیدار می‌شی.

شیوآ: برو بخواب جیمی. تو خسته‌تر از اوئی که بتونی باهام حرف بزنی. شبت
به خیر جیمی. گرچه بهتر ئه بگم خداداحافظ تا نمی‌دونم چه وقت.

[جیمی برمی‌گردد پشت میز می‌نشیند و ورقها را بر می‌زند. نور صحنه به
آهسته‌گی خاموش می‌شود.]

صفحه: 134

[هستی با نگرانی دارد شماره می‌گیرد. سهراب وارد صحنه می‌شود.]

هستی: کجا بودی؟ چرا بهم زنگ نزدی؟ فکر نمی‌کنی نگران‌ت می‌شم؟

سهراب: ببخشید. دسترسی به تلفن نداشتم.

هستی: چرا اسپری رو با خودت نبردی؟

سهراب: عزیزم، تا من بخواهم دست بکنم توی جیبم این ماسماسک رو دربیارم که

بنم به صورت کسی، طرف حسابم رو رسیده.

هستی: همون پراید سفید امروز چند بار از جلوی خونه رد شد.

سهراب: مطمئنی همون پراید بود. پراید سفید دست خیلی آدم‌ها هست.

هستی: خودشون بودند. قیافه‌هاشون که تابلو ئه. سهراب!

سهراب: جانم.

هستی: از فردا نرو سر کار.

سهراب: من که دیگه نمی‌تونم مرخصی بگیرم عزیزم.

هستی: تو رو خدا نرو سر کار. مگه چه‌کارت می‌کنن؟ خواهش می‌کنم.

سهراب: باشه.

هستی: بهم قول بدہ سهراب.

سهراب: قول می‌دم. ولی این راهش نیست. یک روز نرم سر کار، دو روز نرم، روز

سوم که دیگه ناچارم برم.

هستی: اون ها وظیفه‌شون ئه که بەت مرخصی بدهند. بەشون بگو که جانت در

خطر ئه. اگه فردا تو زنگ نزنی بەشون نگی، خودم زنگ می‌زنم می‌گم.

سهراب: باشه. خودم زنگ می‌زنم. مادرم زنگ نزد؟ از دنیا خبر نداری؟

هستی: من خودم زنگ زدم. مادرت گفت اولش بیتابی می‌کرد اما الان دیگه عادت کرده بەشون.

سهراب: کاش تو هم باهاش می‌رفتی.

هستی: امشب بی بی سی با گلشیری مصاحبه کرد.

سهراب: خب؟

هستی: گلشیری گفت بهتر ئه که همه‌ی نویسنده‌ها با هم توی یه خونه باشن. دیگه هیچ‌کس خونه‌ی خودش نمونه.

[صحنه خاموش می‌شود. صدای آه سهراب از باندهای صدای صحنه. سپس

صدای هستی و سهراب از باندهای صدا]

هستی: چی شده سهراب؟

سهراب: خواب بدی دیدم!

هستی: عزیزم! عزیز دلم!

[نور می‌آید. سهراب تنها ست و دوربین را به سوی خود گرفته است.]²

سهراب: هفتھی پیش دو نویسنده به قتل رسیدند هر دو شون جزو 134 نویسنده‌ای بودند که نامه‌ای برای آزادی بیان نوشتند. من هم یکی از امضاکنندۀ‌ای اون

² در اجرای این نمایش به کارگردانی محمد یعقوبی تصویر بزرگ سهراب از سینه به بالا هم زمان روی دیوار ته صحنه به وسیله‌ی ویدیو پروژکشن که به دوربین هندی کم وصل بود پخش می‌شد.

نامه‌ام و شاید یکی از این روزها من هم کشته بشم. دیگه نه می‌تونم بنویسم و نه می‌تونم بخونم. فقط می‌تونم حرف بزنم. جرات ندارم از خونه برم بیرون و اگه زنگ خونه به صدا دربیاد، نمی‌رم در رو باز کنم. همسر و بچه‌م رو فرستادم شهرستان، خونه‌ی پدر و مادرم. راستش می‌ترسیدم اگه همسر و بچه‌م این‌جا باشند، بلایی سرشون بیاد. من الان در شرایطی زندگی می‌کنم که از یک ساعت دیگه‌ی خودم می‌ترسم. در زندگی م نه مرتكب قتل شده‌ام. نه مال کسی رو دزدیده‌ام. نه سر کسی کلاه گذاشته‌ام و نه تقلیبی کرده‌ام. من به‌خاطر نوشتن تهدید به قتل شده‌ام. مدام آدمهای ناشناس به این‌جا تلفن می‌زنند و من رو به مرگ تهدید می‌کنند. با خودم فکر می‌کنم چرا جواب این تلفنهای تهدید رو با معذرت‌خواهی نمی‌دم یا چرا فرار نمی‌کنم؟ بدون شک علت‌ش این نیست که از مرگ نمی‌ترسم. من هم آدمی هستم مثل همه. من هم آدمی هستم با تمام ترس‌ها و اضطراب‌ها و خجالت نمی‌کشم که بگم می‌ترسم. نمی‌خوام دروغ بگم. نمی‌خوام شعار بدhem. واقعیت این ئه که تحت هیچ عنوان دلم نمی‌خواهد بمیرم. زندگی رو دوست دارم. همسرم و بچه‌م رو دوست دارم. من آروزهای زیادی دارم. [نور صحنه خاموش و بی‌درنگ روشن می‌شود.] من این روزها دارم نمایشنامه‌ای می‌نویسم به اسم خداحافظ تا نمی‌دانم چه وقت. این نمایشنامه بر اساس آرزوی من ئه. همیشه آرزو داشتم یه روز خوابم ببره و این‌قدر بخوابم بخوابم بالاخره روزی بیدار شم مثلاً صد یا اصلاً دویست سال سال بعد بیدار شم که بدون شک همه چیز تغییر کرده. راستش من به آدمهایی که صد سال بعد به دنیا می‌آن حسودی می‌کنم. من مطمئن‌م صد سال

بعد دیگه آدم‌ها وضع‌شون خوب ئه. دست‌کم وضع‌شون از ما بهتر ئه. من به گذشته فکر می‌کنم و می‌بینم وضع ما از گذشته بهتر ئه، گرچه وضع مطلوبی نیست، اما از گذشته بهتر ئه. با خودم می‌گم حتما کسایی که صد سال بعد به دنیا می‌آن خیلی باید وضع خوبی داشته باشن. فکر می‌کنم دنیا مدام به سمت عقل پیش می‌رده و همین‌طور از شدت جهل کم و کمتر می‌شه. چه قدر دلم می‌خواست صد سال بعد به دنیا او مده بودم، گاهی وقت‌ها این باور تمام ذهن‌م رو تسخیر می‌کنه که من وقتی هم که بمیرم به شکل دیگه‌ای دوباره به دنیا بر می‌گردم. اما این باور اصلا برام تسلی‌بخش نیست، چون دلم می‌خواست صد سال بعد من، با همین جسم، همین شغل و همین سن و همین اسم زندگی می‌کردم. بعد از این اتفاق‌ها ادامه‌ی نوشتن این نمایشنامه برام خیلی سخت شده. نمی‌تونم ذهن‌م رو بسپرم به کارم. طبیعی ئه که انگیزه‌هام رو از دست داده‌ام. کسی که مطمئن نیست امروز یا فردا زنده است طبیعی ئه که نتونه راحت بنویسه. یکی دو صحنه‌ای هم که به فکرم رسیده بنویسم به شدت تحت تاثیر وضعی ئه که دچارش هستم. دلم نمی‌خواست نوشته‌ام به سمت غم و غصه پیش بره، دلم می‌خواست نمایشنامه‌ام با امید تموم شه، اما با این وضعی که دارم نوشتن از امید برام امکان‌پذیر نیست. من سعی کرده‌ام اون‌طور که فکر می‌کنم درست ئه زندگی کنم. اون‌طور که فکر می‌کنم درست ئه بنویسم. چیزی که همیشه خواسته‌م توی نوشته‌هام بیارم فقدان ارتباط بین آدم‌ها و نیاز آدم‌ها به گفت‌و‌گو و دوستی بوده. من چشم‌انداز دردناک کشورم رو می‌بینم و نمی‌تونم خون‌سرد باشم: فقر، رشد و حشت‌ناک جمعیت، از بین

رفتن منابع ملی و از بین رفتن امکانات تولید داخلی، سیل مهاجرت جوان‌ها به خارج از کشور. من این‌ها رو می‌بینم و یه ملت خوابزده رو که مدام دارند بهش می‌گن اگه مشکلی وجود داره فقط در نتیجه‌ی توطئه‌ی کشورهای حسود خارجی ئه و همه دنیا دارند به ما غبطه می‌خورند و می‌خوان ما رو بچاپن و همه‌ی این کشورها هم این‌قدر غرق در فسادن که به زودی نابود می‌شون و فقط ما می‌موnim چون فقط ما خوبیم. من ایمان دارم که ما مایه شرم نسل‌های آینده‌مون هستیم. [نور صحنه خاموش و بی‌درنگ روشن می‌شود.] من نمی‌خوام بگم افتخار کشورم هستم. من هر کاری کردم، هر چی که نوشتمن، به خاطر این بود که نوشتمن رو دوست دارم. اصلاً شاید هر چی نوشتمن واقعاً به‌خاطر میل به جاودانه‌گی بوده. بنابراین نمی‌خوام هیچ‌متی بذارم که ملت و فرهنگ کشورم مدیون من هستند. فقط می‌خوام بگم به عنوان یک انسان مثل همه‌ی انسان‌های دیگه حق حیات دارم. دلم می‌خواهد احساس امنیت کنم. من برای نویسنده‌گان آینده آرزوی خوش‌بختی می‌کنم. آرزو داشتم روزی رو ببینم که می‌شه راحت نوشت. می‌شه راحت حرف زد. دلم می‌خواست روزی رو ببینم که هیچ‌کس به‌خاطر عقیده‌ش کشته نمی‌شه. من ایمان دارم روزی می‌رسه که آدم‌ها از دیدن این فیلم که نویسنده‌ای می‌گه به‌خاطر نوشتنه‌هاش تهدید به مرگ شده تعجب می‌کنن. من ایمان دارم روزی می‌رسه که آدم‌ها می‌تونن هر چی می‌خوان بنویسن و دست‌کم به‌خاطر نوشتنه‌هاشون تهدید به مرگ نمی‌شن. [نور صحنه خاموش می‌شود.]

صحنه: لب خند

شیوا: سلام جیمی.

جمشید: [با لکنت و مکث همراه با لب خند پاسخ می دهد.] سلام.

شیوا: چه اتفاقی برات افتاده جیمی؟

[جیمی نمی تواند پاسخی بدهد. لب خند می زند.]

شیوا: جیمی چه بلایی سرت او مده؟

[جمشید نمی تواند پاسخی بدهد، فقط لب خند می زند.]

صحنه: چه احساس خوشایندی!

شیرین: سکته مغزی کرده. حافظه اش تخریب شده، برای همین نمی تونه حرف بزن.

فقط گاهی وقت ها کلماتی رو به یاد می آره و تقریبا روان حرف می زنه، اما هر

چه بگیم می فهمه. [نور صحنه کلیدی خاموش و بی درنگ روشن می شود .]

حالا من مسافرکشی می کنم.

شیوا: پس اوضاع باید عوض شده باشه که تو می تونی مسافرکشی کنی؟

شیرین: وضع کمی بهتر شده.

شیوا: هیچ کس مزاحمت نمی شه؟

شیرین: روزهای اول خیلی مزاحم می شدند. براشون عجیب بود که یه زن مسافرکشی کنه. تا مدتی جیمی رو هم با خودم می بردم که اگه جلومان رو گرفتند، حالی شون کنم چرا من دارم رانندگی می کنم. هنوز هم گاهی وقتها جیمی با من می آد.

شیوا: شیدا کجاست؟

شیرین: با بچه ش رفت فرانسه، پیش ایرج.

[نور صحنه خاموش و بی درنگ روشن می شود .]

شیرین: [با بعض] دلم برای پرحرفی هاش تنگ شده. آره. دلم برای پرحرفی هات تنگ شده جیمی.

[شیوا شیرین را بغل می کند. بعض شیرین تبدیل به گریه می شود .]

شیرین: ببخشید. دست خودم نیست. الان تموم می شه. مدت ها ست گریه توی دلم تل انبار شده، دیگه نمی تونم جلوش رو بگیرم. ببخشید. روز اول بیداری تو من این جور دارم رفتار می کنم. ببخشید. دست خودم نیست. خوش به حالت شیوا. بارها به تو حسودی کرد هام. دلم می خواست جای تو باشم. خیلی وقتها صبح که صدای زنگ ساعت از خواب بیدارم می کنه، گریه ام می گیره. با خودم می گم خدایا، من باز هم باید چشم هام رو باز کنم؟ چه قدر خوب ئه که آدم مثل تو بخوابه و روزی بیدار شه که همه چیز عوض شده باشه. همه مشکلات برطرف شده باشه. چه احساس خوشایندی ئه آدم مثل تو یک روز از خواب بیدار شه

یکی بهش بگه عزیزم، اوضاع بهتر شده. خشونت و هرج و مرج کمتر شده. حالا

دیگه به آدمها احترام گذاشته میشه.

صحنه: خدا حافظ

[فقط شیوا و جمشید در صحنه هستند. شیوا شماره‌ای می‌گیرد. صدای بوق اشغال

تلفن از باندهای صدای صحنه شنیده می‌شود. جمشید بلند می‌خندد.]

شیوا: چی ئه جیمی؟ مثل اون وقت‌ها برای خودت جوک تعریف کردی؟

جیمی: نه.

شیوا: تمرين خنده؟

جمشید: نه.

شیوا: یاد گذشته‌ها افتادی؟

جیمی: آره.

شیوا: جیمی یادت هست برای من درباره حیوانات حرف می‌زدی؟

جیمی: آره.

[شیوا بار دیگر شماره می‌گیرد. بعد از چند بوق انتظار:]

صدای یک زن: الو؟

شیوا: الو. سلام، ببخشید، من می‌تونم با رامین صحبت کنم؟

صدای زن: شما؟

شیوا: من یکی از دوستان قدیمی‌ش هستم.

شیوا: ممکن ئه اسم‌تون رو بگید؟

شیوا: شیوا

صدای زن: رامین توی موشکباران سال ۶۶ کشته شد.

شیوا: خدای من! شما همسرش هستید؟

صدای زن: بله.

شیوا: می‌خوام بدونیم که ما فقط دو تا دوست معمولی بودیم. باور کنید؟

صدای زن: اون مرد.

شیوا: من نمی‌دونم چی باید بگم. خدا حافظ.

صدای زن: خدا حافظ.

[شیوا گریه‌اش می‌گیرد.]

جیمی: شیوا.

شیوا: من می‌رم بخوابم جیمی. دعا کن باز هم خوابم ببره تا سال‌ها بعد. خدا کنه

این‌قدر بخوابم بخوابم بخوابم تا یه روز بیدار شم ببینم تو حالت خوب خوب

ئه. شیدا و شهرام برگشته‌اند این‌جا. برم خیابون ببینم آدم‌ها دیگه غم‌گین و

اخمو نیستند. ببینم همه لب‌خند می‌زنند و از این‌که زنده‌اند خوش‌حال‌ند. از

این‌که این‌جا به دنیا او مده‌اند این‌جا زندگی می‌کنند خوش‌حال‌ند. خدا کنه

خوابم ببره. خدا کنه روزی بیدار شم که ارزش بیدار شدن داشته باشه.

صحنه: آه، خدای من!

[شیرین از بیرون وارد صحنه می شود. جیمی دارد می گرید. صدای نفس های او

هنگام گریستان توجه شیرین را جلب می کند.]

شیرین: اتفاقی افتاده جیمی؟

جمشید: شیوا.

[شیرین شتابان به سوی اتاق خواب شیوا می رود. جیمی هم چنان می گرید. شیرین

برمی گردد.]

شیرین: تو من رو ترسوندی جیمی. فکر کردم اتفاق بدی براش افتاده. جیمی، گریه

نکن عزیزم، اون باز هم بیدار می شه. تا اون روز تو هم خوب شده ای. شیوا

بیدار می شه. همه دور هم جمع می شیم. تا اون زمان حتما اوضاع بهتر شده و

شیوا از ما می پرسه: اوضاع چه طور ئه؟ و ما بهش می گیم همه چیز تغییر کرده.

همه چیز خوب و قشنگ ئه. شیوا همه حرف های ما رو می شنوه و فقط می گه:

خدای من!... جیمی، عزیزم، اون روز خیلی دیر نیست؛ باور کن. نباید خیلی دیر

باشه. شیوا بیدار می شه مدام می گه: خدای من! خدای من! خدای من!

صدای کسی از باندهای صدای صحنه: تماشاگران عزیز! نمایش نامهی خدا حافظ تا

نمی دانم چه وقت به علت قتل نویسنده ناتمام مانده است. خواهش می کنیم قبل

از خروج از سالن نمایش به یاد این نویسنده و همه نویسندها دیگری که به

قتل رسیده اند بایستید و یک دقیقه سکوت کنید.

پایان

مرداد 78، تیر 79، دی 79

نمایش یک دقیقه سکوت نخستین بار به کارگردانی محمد یعقوبی در جشنواره تئاتر سال 1379 در سالن سایه دو بار اجرا شد و سپس 28 روز در سالن چهارسو در تاریخ آذر و دی ماه 1380 اجرا شد.

طراحی صحنه عبارت بود از یک دیوار متحرک در عمق حاوی یک در چوبی و چند قاب عکس، دو مبل، یک میز تلفن و تلفن. در طی نمایش با جلو رفتن زمان دیوار رو به رو به تماشاگر نزدیک می شد. تا جایی که در آخرین بیداری شیوا دیوار رو به رو و مبلها در یک قدمی تماشاگر قرار گرفت.

all rights reserved

STAGE RIGHTS

According to international law you can't produce a play until you've got the author's permission. So please contact me -

m_yaghoubi@yahoo.com

هر گونه استفاده از نمایشی از متن یک دقیقه سکوت منوط به اجازه کتبی نویسنده است.

PROPAGATE BY :

forum.farsbazar.com

www.farsbazar.com